

Βρυξέλλες, 23 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15664/23

LIMITE

TELECOM 342
COMPET 1139
MI 1005
CODEC 2196

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0046(COD)**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων (1ο Τμήμα)

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15461/23

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 6845/23

Θέμα: Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit)
— Γενική προσέγγιση

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 23 Φεβρουαρίου 2023 η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση κανονισμού σχετικά με μέτρα για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit)¹.

¹ έγγρ. 6845/23.

2. Κύριος στόχος της πρότασης, βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ, είναι να μειωθεί το αδικαιολόγητα υψηλό κόστος της εγκατάστασης υποδομών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο οφείλεται εν μέρει στις διαδικασίες αδειοδότησης που προηγούνται της εγκατάστασης ή της αναβάθμισης των δικτύων, ώστε να επιταχυνθεί η εγκατάστασή τους, να παρασχεθεί ασφάλεια δικαίου και διαφάνεια και να προβλεφθούν αποδοτικότερες διαδικασίες σχεδιασμού και εγκατάστασης για τους φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

3. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας (ITRE) ορίστηκε αρμόδια επί του φακέλου επιτροπή. Εισηγητής είναι ο βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Alin Mituta (Renew Europe, PM). Η Ολομέλεια ψήφισε σχετικά με την εντολή στις 3 Οκτωβρίου 2023.
4. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή γνωμοδότησε επί της πρότασης στις 12 Ιουλίου 2023. Η Επιτροπή των Περιφερειών αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει επί της πρότασης.

III. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

5. Στο Συμβούλιο, η εξέταση της πρότασης έχει ανατεθεί στην Ομάδα «Τηλεπικοινωνίες και κοινωνία της πληροφορίας» (εφεξής: Ομάδα TELECOM). Η Προεδρία εκπόνησε τέσσερις συμβιβαστικές προτάσεις οι οποίες συζητήθηκαν σε δεκατρείς συνεδριάσεις της Ομάδας TELECOM μεταξύ 7 Μαρτίου και 14 Νοεμβρίου 2023.
6. Κατά την τελευταία συνεδριάσή της στις 14 Νοεμβρίου 2023, η Ομάδα TELECOM συμφώνησε να διαβιβάσει το κείμενο της πρότασης στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων.

7. Στις 22 Νοεμβρίου 2023 η EMA ενέκρινε το κείμενο ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, αποφάσισε να το υποβάλει στο Συμβούλιο και εισηγείται το Συμβούλιο να εγκρίνει γενική προσέγγιση επί της πρότασης, κατά τη σύνοδό του στο πλαίσιο του Συμβουλίου ΤΤΕ (Τηλεπικοινωνίες) στις 5 Δεκεμβρίου 2023.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

8. Το Συμβούλιο, κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ΤΤΕ (Τηλεπικοινωνίες) στις 5 Δεκεμβρίου 2023, καλείται να εγκρίνει τη γενική του προσέγγιση σχετικά με την πρόταση μέτρων για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit), ως έχει στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου.

2023/0046 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μέτρα για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών gigabit και με την κατάργηση της οδηγίας 2014/61/ΕΕ (πράξη για τις υποδομές gigabit)

Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,
Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,
Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,
Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,
Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ψηφιακή οικονομία έχει μεταβάλει ριζικά την εσωτερική αγορά κατά την τελευταία δεκαετία. Το όραμα της Ένωσης είναι μια ψηφιακή οικονομία η οποία αποφέρει βιώσιμα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη με βάση την άριστη και ασφαλή συνδεσιμότητα για όλους και παντού στην Ευρώπη. Σχεδόν όλοι οι τομείς μιας σύγχρονης και καινοτόμου οικονομίας θεμελιώνονται σε υψηλής ποιότητας ψηφιακές υποδομές που βασίζονται σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας (VHCN). Οι υποδομές αυτές είναι στρατηγικής σημασίας για την κοινωνική και εδαφική συνοχή και συνολικά για την ανταγωνιστικότητα και την ψηφιακή πρωτοπορία της Ένωσης. Ως εκ τούτου, οι πολίτες, καθώς και ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στην ψηφιακή οικονομία.

² EE C της , σ.

³ EE C της , σ.

- (2) Η ταχεία εξέλιξη των τεχνολογιών, η εκθετική αύξηση της ευρυζωνικής κίνησης και η αυξανόμενη ζήτηση για προηγμένη συνδεσιμότητα πολύ υψηλής χωρητικότητας επιταχύνθηκαν περαιτέρω κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Κατά συνέπεια, οι στόχοι που τέθηκαν στο ψηφιακό θεματολόγιο το 2010⁴ έχουν ως επί το πλείστον επιτευχθεί, αλλά έχουν επίσης καταστεί παρωχημένοι. Το ποσοστό των νοικοκυριών που έχουν πρόσβαση σε ταχύτητες διαδικτύου 30 Mbps αυξήθηκε από 58,1 % το 2013 σε 90 % το 2022. Η διαθεσιμότητα μόνο 30 Mbps δεν ενδείκνυται πλέον για το μέλλον και δεν ευθυγραμμίζεται με τους νέους στόχους που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ για τη διασφάλιση της συνδεσιμότητας και της ευρείας διαθεσιμότητας δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας. Ως εκ τούτου, στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶, η ΕΕ έθεσε επικαιροποιημένους στόχους για το 2030 που ανταποκρίνονται καλύτερα στις αναμενόμενες ανάγκες συνδεσιμότητας του μέλλοντος, όπου όλα τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά θα πρέπει να καλύπτονται από δίκτυο gigabit, με όλες τις κατοικημένες περιοχές να καλύπτονται από το 5G.
- (3) Για την επίτευξη των στόχων αυτών, απαιτούνται πολιτικές που θα επιταχύνουν και θα μειώσουν το κόστος της εγκατάστασης σταθερών και ασύρματων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων του κατάλληλου σχεδιασμού, του συντονισμού και της μείωσης του διοικητικού φόρτου.
- (4) *διαγράφεται*
- (5) Η ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας [όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972] σε ολόκληρη την Ένωση απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, μεγάλο ποσοστό των οποίων είναι το κόστος των έργων πολιτικού μηχανικού. Η από κοινού χρήση των υλικών υποδομών θα περιορίσει την ανάγκη για δαπανηρά έργα πολιτικού μηχανικού και θα καταστήσει αποτελεσματικότερη την ανάπτυξη προηγμένων ευρυζωνικών δικτύων.
- (6) Μεγάλο μέρος του κόστους εγκατάστασης VHCN μπορεί να αποδοθεί σε ανεπάρκειες της διαδικασίας ανάπτυξης που σχετίζονται με: i) τη χρήση υφιστάμενης παθητικής υποδομής (όπως αγωγοί, σωληνώσεις, φρεάτια, κυτία σύνδεσης, στύλοι, ιστοί, εγκαταστάσεις κεραιών, πύργοι και άλλες φέρουσες κατασκευές)· ii) σημεία συμφόρησης που σχετίζονται με τον συντονισμό τεχνικών έργων· iii) επαχθείς διοικητικές διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών· και iv) σημεία συμφόρησης στην εγκατάσταση δικτύων εντός των κτιρίων, τα οποία οδηγούν σε υψηλούς οικονομικούς φραγμούς, ιδίως στις αγροτικές περιοχές.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών [COM(2010) 245 της 19.5.2010].

⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

⁶ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

- (7) Η οδηγία 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, η οποία εκδόθηκε ως απάντηση στην ανάγκη μείωσης του κόστους εγκατάστασης ευρυζωνικών συνδέσεων, περιλάμβανε μέτρα για την κοινή χρήση των υποδομών, τον συντονισμό των τεχνικών έργων και τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Για να διευκολυνθεί περαιτέρω η ανάπτυξη VHCN, συμπεριλαμβανομένων των οπτικών ινών και του 5G, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του σχετικά με τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, της 9ης Ιουνίου 2020, απηύθυνε έκκληση για δέσμη πρόσθετων μέτρων για την υποστήριξη των τρεχουσών και αναδυόμενων αναγκών εγκατάστασης δικτύων, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης της οδηγίας 2014/61/ΕΕ.
- (8) Τα μέτρα που προβλέπονται στην οδηγία 2014/61/ΕΕ συνέβαλαν στη λιγότερο δαπανηρή εγκατάσταση υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να μειωθεί περαιτέρω το κόστος και να επιταχυνθεί η εγκατάσταση δικτύων.
- (9) Τα μέτρα που έχουν ως στόχο να καταστήσουν αποδοτικότερη τη χρήση των υφιστάμενων δημόσιων και ιδιωτικών υποδομών και να μειώσουν το κόστος και τα εμπόδια όσον αφορά την εκτέλεση νέων έργων πολιτικού μηχανικού αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην εξασφάλιση ταχείας και εκτεταμένης εγκατάστασης VHCN. Τα μέτρα αυτά αναμένεται να διατηρήσουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό χωρίς να βλάπτουν την ασφάλεια, την προστασία και την ομαλή λειτουργία των υφιστάμενων υποδομών.
- (10) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει μέτρα για τη μείωση του κόστους της ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων, μεταξύ άλλων προχωρώντας πέραν των διατάξεων της οδηγίας 2014/61/ΕΕ. Ωστόσο, τα μέτρα αυτά εξακολουθούν να διαφέρουν κατά πολύ μεταξύ των κρατών μελών και έχουν οδηγήσει σε διαφορετικά αποτελέσματα ανά την Ένωση. Η επέκταση ορισμένων από τα εν λόγω μέτρα σε ολόκληρη την Ένωση και η λήψη νέων ενισχυμένων μέτρων θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στην καλύτερη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Επιπλέον, οι διαφορές στις κανονιστικές απαιτήσεις και η μη συνεπής εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης ενίοτε εμποδίζουν τη συνεργασία μεταξύ των εταιρειών κοινής ωφελείας. Οι διαφορές ενδέχεται επίσης να δημιουργήσουν φραγμούς στην είσοδο νέων επιχειρήσεων που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφείς ευκολίες, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 (στο εξής: φορείς εκμετάλλευσης). Οι διαφορές αυτές ενδέχεται επίσης να αποκλείσουν νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες, παρεμποδίζοντας την ανάπτυξη μιας εσωτερικής αγοράς για τη χρήση και την εγκατάσταση υλικών υποδομών για VHCN. Επιπλέον, τα μέτρα που κοινοποιήθηκαν στους εθνικούς χάρτες πορείας και στις εκθέσεις εφαρμογής που εξέδωσαν τα κράτη μέλη βάσει της σύστασης (ΕΕ) 2020/1307⁸ της Επιτροπής ούτε καλύπτουν όλους τους τομείς της οδηγίας 2014/61/ΕΕ ούτε αντιμετωπίζουν όλα τα ζητήματα με συνεκτικό και ολοκληρωμένο τρόπο. Και τούτο παρά τη σπουδαιότητα της ανάληψης δράσης καθ' όλη τη διαδικασία ανάπτυξης και σε όλους τους τομείς, ώστε να επιτευχθεί συνεκτικός και σημαντικός αντίκτυπος.

⁷ Οδηγία 2014/61/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για μέτρα μείωσης του κόστους εγκατάστασης υψίρρυθμων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 155 της 23.5.2014, σ. 1).

⁸ Σύσταση (ΕΕ) 2020/1307 της Επιτροπής, της 18ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την κοινή εργαλειακή της Ένωσης για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και τη διασφάλιση έγκαιρης και ευνοϊκής για τις επενδύσεις πρόσβασης στο ραδιοφάσμα 5G, με σκοπό την προώθηση της συνδεσιμότητας για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης από την κρίση λόγω COVID-19 στην Ένωση (ΕΕ L 305 της 21.9.2020, σ. 33).

- (11) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στην ενίσχυση και την εναρμόνιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που ισχύουν σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να επιταχυνθεί η ανάπτυξη VHCN και να ενισχυθεί ο διατομεακός συντονισμός, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων κορμού και των έτοιμων για 5G δικτύων. Αυτό θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις που παρέχουν ή που είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών να επιτύχουν οικονομίες κλίμακας. Η έλλειψη υψηλής ποιότητας συνδεσιμότητας στην Ένωση μπορεί να έχει σημαντικές κατάντη επιπτώσεις στο διασυνοριακό εμπόριο και στην παροχή υπηρεσιών, δεδομένου ότι η παροχή πολλών υπηρεσιών είναι εφικτή μόνο όταν υπάρχει δίκτυο που αποδίδει επαρκώς σε ολόκληρη την Ένωση. Παράλληλα με τη διασφάλιση βελτιωμένων ισότιμων όρων ανταγωνισμού, ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει την ύπαρξη αυστηρότερων ή πιο διεξοδικών εθνικών κανόνων σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο με τους οποίους εξυπηρετείται η προώθηση της από κοινού χρήσης υφιστάμενων υλικών υποδομών ή καθίσταται δυνατή η αποδοτικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών, συμπληρώνοντας ή υπερβαίνοντας τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, και παρέχονται λύσεις για την καλύτερη επίτευξη των επιδιώξεων του κανονισμού. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επεκτείνουν την εφαρμογή διατάξεων σχετικά με τον συντονισμό τεχνικών έργων και σε έργα χρηματοδοτούμενα με ιδιωτικά μέσα ή να απαιτούν την παροχή περισσότερων πληροφοριών σχετικά με υλικές υποδομές ή προγραμματισμένα τεχνικά έργα σε ενιαίο σημείο πληροφόρησης σε ηλεκτρονική μορφή ή να θέτουν συντομότερες προθεσμίες, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.
- (12) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά ειδικά ρυθμιστικά μέτρα που επιβάλλονται σύμφωνα με το μέρος II τίτλο II κεφάλαια II έως IV της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και σύμφωνα με την οδηγία 2002/77/ΕΚ⁹, οι διατάξεις των εν λόγω οδηγιών θα πρέπει να υπερισχύουν του παρόντος κανονισμού. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη δυνατότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να διατηρούν ή να θεσπίζουν μέτρα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όπως υποχρεώσεις πρόσβασης για ενδοκτιριακές καλωδιώσεις, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972.
- (13) Μπορεί να είναι σημαντικά αποδοτικότερο για τους φορείς εκμετάλλευσης, ιδίως τους νεοεισερχόμενους, να επαναχρησιμοποιούν τις υφιστάμενες υλικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών άλλων υπηρεσιών κοινής ωφελείας, για την ανάπτυξη VHCN ή συναφών ευκολιών. Αυτό ισχύει, ιδίως, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει κατάλληλο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή όπου ενδέχεται να μην είναι οικονομικά εφικτή η κατασκευή νέας υλικής υποδομής. Επιπλέον, οι συνέργειες μεταξύ τομέων ενδέχεται να μειώσουν σημαντικά την ανάγκη για τεχνικά έργα που σχετίζονται με την εγκατάσταση δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας. Η εν λόγω επαναχρησιμοποίηση μπορεί επίσης να μειώσει το κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος που συνδέεται με τα εν λόγω έργα, όπως η ρύπανση, ο θόρυβος και η κυκλοφοριακή συμφόρηση. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ισχύει όχι μόνο για τους φορείς εκμετάλλευσης αλλά και για τους ιδιοκτήτες ή κατόχους δικαιωμάτων χρήσης εκτεταμένης και καθολικά παρούσας υλικής υποδομής κατάλληλης να δεχθεί στοιχεία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως υλικά δίκτυα για την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου, ύδρευσης και αποχέτευσης και συστημάτων αποστράγγισης, καθώς και θέρμανσης και υπηρεσιών μεταφορών. Στην περίπτωση των κατόχων δικαιωμάτων, αυτό δεν μεταβάλλει τα δικαιώματα ιδιοκτησίας τρίτων. Κατά περίπτωση, για τον σκοπό αυτό θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα των ενοικιαστών.

⁹ Οδηγία 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ([ΕΕ L 249 της 17.9.2002, σ. 21](#)).

- (14) Για τη βελτίωση της εγκατάστασης VHCN στην εσωτερική αγορά, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει δικαιώματα για τις επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφείς ευκολίες (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων δημόσιου χαρακτήρα) για πρόσβαση σε υλικές υποδομές ανεξαρτήτως της τοποθεσίας τους υπό δίκαιους και εύλογους όρους σύμφωνα με τη συνήθη άσκηση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας. Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης στην υλική υποδομή νοείται υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του ιδιοκτήτη της γης ή του κτιρίου όπου βρίσκεται η υποδομή.
- (15) Ειδικότερα, λαμβανομένης υπόψη της ταχείας ανάπτυξης των παρόχων ασύρματων υλικών υποδομών, όπως των εταιρειών εκμετάλλευσης πύργων κινητής τηλεφωνίας, και του ολοένα σημαντικότερου ρόλου τους ως παρόχων πρόσβασης σε υλικές υποδομές κατάλληλες για την εγκατάσταση στοιχείων ασύρματων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως το 5G, ο ορισμός του «φορέα εκμετάλλευσης δικτύου» θα πρέπει να επεκταθεί πέραν των επιχειρήσεων που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των φορέων εκμετάλλευσης άλλων τύπων δικτύων, όπως μεταφορών, αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να συμπεριληφθούν οι επιχειρήσεις που παρέχουν συναφείς ευκολίες, οι οποίες, ως εκ τούτου, υπόκεινται σε όλες τις υποχρεώσεις και τα οφέλη που προβλέπονται στον κανονισμό, εκτός από τις διατάξεις που αφορούν τις ενδοκτιριακές υλικές υποδομές και την πρόσβαση.
- (15α) Τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό σε φορείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, όπως σε οργανωσιακές μονάδες που δεν διαθέτουν νομική προσωπικότητα, οι οποίες έχουν νομική ικανότητα και μπορούν να συμμετέχουν πλήρως σε οικονομικές συναλλαγές, ή σε επιχειρήσεις κατά παραχώρηση από δημόσιους φορείς.
- (16) Δεδομένου ότι δεν παρουσιάζουν μεγάλη διαφοροποίηση, οι υλικοτεχνικές ευκολίες ενός δικτύου μπορούν συχνά να δεχθούν ευρύ φάσμα στοιχείων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ταυτόχρονα, χωρίς να επηρεάζεται η κύρια παρεχόμενη υπηρεσία και με ελάχιστο κόστος προσαρμογής. Στα στοιχεία περιλαμβάνονται εκείνα που είναι ικανά να παρέχουν VHCN σύμφωνα με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Επομένως, υλική υποδομή που προορίζεται να δέχεται μόνον άλλα στοιχεία ενός δικτύου χωρίς να καταστεί η ίδια ενεργό στοιχείο του δικτύου μπορεί καταρχήν να χρησιμοποιηθεί για να δεχθεί καλώδια ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εξοπλισμό ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ανεξάρτητα από την τρέχουσα χρήση ή κυριότητά της, θέματα ασφάλειας ή τα μελλοντικά επιχειρηματικά συμφέροντα του ιδιοκτήτη της υποδομής. Η υλική υποδομή των δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορεί καταρχήν να χρησιμοποιηθεί και για την υποδοχή στοιχείων άλλων δικτύων. Ως εκ τούτου, σε κατάλληλες περιπτώσεις, οι φορείς εκμετάλλευσης δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών μπορούν να παρέχουν πρόσβαση στα δίκτυά τους, ώστε να μπορούν να εγκατασταθούν και άλλα δίκτυα. Χωρίς να θίγεται η επιδίωξη του συγκεκριμένου γενικού συμφέροντος που συνδέεται με την παροχή της κύριας υπηρεσίας, θα πρέπει ταυτόχρονα να ενθαρρύνονται οι συνέργειες μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης δικτύων, ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481.

- (17) Ελλείψει αιτιολογημένης εξαίρεσης, τα στοιχεία υλικών υποδομών που ανήκουν ή ελέγχονται από φορείς του δημόσιου τομέα, ακόμη και όταν δεν αποτελούν μέρος δικτύου, μπορούν επίσης να δέχονται στοιχεία δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και σε τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να καθίστανται προσβάσιμα για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης στοιχείων VHCN, ιδίως ασύρματων δικτύων. Παραδείγματα στοιχείων υλικών υποδομών είναι τα κτίρια, συμπεριλαμβανομένης της στέγης τους και μέρους της πρόσοψής τους, οι είσοδοι σε κτίρια και κάθε άλλο πάγιο στοιχείο, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού οδών, όπως στύλοι φωτισμού, πινακίδες δρόμων, φωτεινοί σηματοδότες, διαφημιστικές πινακίδες, σταθμοί διοδίων, στάσεις λεωφορείων και τραμ και σταθμοί του μετρό και του τρένου. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν συγκεκριμένες κατηγορίες υλικών υποδομών που ανήκουν ή ελέγχονται από φορείς του δημόσιου τομέα στην επικράτειά τους, όπου οι υποχρεώσεις πρόσβασης δεν μπορούν να εφαρμοστούν, για παράδειγμα, για λόγους αρχιτεκτονικής, ιστορικής, θρησκευτικής ή περιβαλλοντικής αξίας.
- (18) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν ειδικές διασφαλίσεις που απαιτούνται για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, της ασφάλειας και της ακεραιότητας των δικτύων, ιδίως των κρίσιμων υποδομών, όπως ορίζονται από το εθνικό δίκαιο, καθώς και για να εξασφαλίζεται ότι δεν επηρεάζεται η κύρια υπηρεσία που παρέχει ο φορέας εκμετάλλευσης δικτύου, ιδίως όσον αφορά δίκτυα που χρησιμοποιούνται για την παροχή νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση. Ωστόσο, νενικοί κανόνες της εθνικής νομοθεσίας που απαγορεύουν στους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων να διαπραγματεύονται την πρόσβαση σε υλική υποδομή επιγειοήσεων που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφείς ευκολίες θα μπορούσαν να εμποδίσουν τη δημιουργία μιας αγοράς πρόσβασης σε υλικές υποδομές. Τέτοιου είδους νενικοί κανόνες θα πρέπει επομένως να καταργηθούν. Ταυτόχρονα, τα μέτρα που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τα κράτη μέλη να προσφέρουν κίνητρα στους φορείς εκμετάλλευσης υπηρεσιών κοινής ωφελείας ώστε αυτοί να παρέχουν πρόσβαση σε υποδομές, αποκλείοντας τα έσοδα που προκύπτουν από την πρόσβαση στις υλικές υποδομές τους κατά τον υπολογισμό των τιμολογίων τελικού γρήστη για την κύρια δραστηριότητα ή τις κύριες δραστηριότητές τους, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης.
- (19) Για λόγους ασφάλειας δικαίου και αποφυγής δυσανάλογων επιβαρύνσεων για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, οι οποίες προκύπτουν από την ταυτόχρονη εφαρμογή δύο διαφορετικών καθεστώτων πρόσβασης στην ίδια υλική υποδομή, η υλική υποδομή που υπόκειται σε υποχρεώσεις πρόσβασης που επιβάλλονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 ή σε υποχρεώσεις πρόσβασης που απορρέουν από την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις δεν θα πρέπει να υπόκειται σε υποχρεώσεις πρόσβασης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό για όσο διάστημα εξακολουθούν να ισχύουν οι προαναφερθείσες υποχρεώσεις πρόσβασης. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν μια εθνική ρυθμιστική αρχή έχει επιβάλει υποχρέωση πρόσβασης δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 η οποία περιορίζει τη χρήση της συγκεκριμένης υλικής υποδομής. Για παράδειγμα, αυτό θα μπορούσε να συμβεί όταν ένας φορέας εκμετάλλευσης που σχεδιάζει να συνδέσει σταθμούς βάσης ζητεί πρόσβαση σε υφιστάμενη υλική υποδομή στην οποία επιβάλλονται υποχρεώσεις πρόσβασης στην αγορά όσον αφορά την πρόσβαση σε χονδρική αποκλειστική χωρητικότητα¹⁰.

¹⁰ Σύσταση (ΕΕ) 2020/2245 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2020, αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών [C(2020) 8750, 18.12.2020] (ΕΕ L 439 της 29.12.2020, σ. 23).

- (20) Για να διασφαλίζεται η αναλογικότητα και να διατηρούνται τα επενδυτικά κίνητρα, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου ή οι φορείς του δημόσιου τομέα θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να αορούν την πρόσβαση σε συγκεκριμένη υλική υποδομή για αντικειμενικούς και αιτιολογημένους λόγους. Ειδικότερα, μια υλική υποδομή στην οποία έχει ζητηθεί πρόσβαση θα μπορούσε να είναι τεχνικά ακατάλληλη λόγω ειδικών περιστάσεων ή λόγω της έλλειψης της δεδομένη γωνιακής στιμής, διαθέσιμου χώρου ή λόγω μελλοντικών αναγκών από άποψη χώρου που αποδεικνύονται επαρκώς, για παράδειγμα, σε δημοσίως διαθέσιμα επενδυτικά σχέδια. Για την αποφυγή ενδεχόμενης στρέβλωσης του ανταγωνισμού ή πιθανής κατάχρησης των προϋποθέσεων άρνησης πρόσβασης, κάθε τέτοια άρνηση θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να βασίζεται σε αντικειμενικούς και λεπτομερείς λόγους. Για παράδειγμα, δεν θα θεωρείται ότι συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι στην περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει εγκαταστήσει υλική υποδομή χάρη στον συντονισμό τεχνικών έργων με φορέα εκμετάλλευσης δικτύου διαφορετικό από τον φορέα εκμετάλλευσης δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών και αρνείται να χορηγήσει πρόσβαση ισχυριζόμενη ότι υπάρχει έλλειψη διαθέσιμου χώρου για την υποδοχή των στοιχείων VHCN, η οποία προκύπτει από αποφάσεις που λαμβάνει η επιχείρηση υπό τον έλεγχό της. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορούσε να προκύψει στρέβλωση του ανταγωνισμού εάν δεν υπάρχει άλλο VHCN στην περιοχή την οποία αφορά η αίτηση πρόσβασης. Ομοίως, σε συγκεκριμένες περιστάσεις, η κοινή γρήση της υποδομής θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, την ακεραιότητα και την ασφάλεια των δικτύων συμπεριλαμβανομένου εκείνου της κρίσιμης υποδομής, ή την παροχή υπηρεσιών που προσφέρονται κυρίως μέσω της ίδιας υποδομής. Επιπλέον, όταν ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου παρέχει ήδη ένα βιώσιμο εναλλακτικό μέσο παθητικής γονδρικής υλικής πρόσβασης σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που θα ικανοποιούσε τις ανάγκες του αιτούντος πρόσβαση, όπως η αποδεσμοποίηση ανενεργών ή οπτικών ινών, η πρόσβαση στην υποκείμενη υλική υποδομή θα μπορούσε να έχει αρνητικό οικονομικό αντίκτυπο στο επιχειρηματικό του μοντέλο, ιδίως σε αυτό των φορέων εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον τομέα της γονδρικής, και στα κίνητρα για επενδύσεις. Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να περιορίζουν τις προϋποθέσεις άρνησης πρόσβασης με βάση την ύπαρξη εναλλακτικής προσφοράς αποδεσμοποίησης ανενεργών ή οπτικών ινών, όταν τα εν λόγω προϊόντα δεν αποτελούν στην οικεία αγορά βιώσιμο εναλλακτικό μέσο παθητικής γονδρικής υλικής πρόσβασης σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Ενδέχεται επίσης να ελλογυεί ο κίνδυνος αναποτελεσματικής αλληλεπικάλυψης υλικών υποδομών. Η αξιολόγηση του δίκαιου και εύλογου χαρακτήρα των όρων και των προϋποθέσεων για τα εν λόγω εναλλακτικά μέσα γονδρικής υλικής πρόσβασης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, το υποκείμενο επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η οποία γορηγεί την πρόσβαση, καθώς και την ανάγκη να αποφευχθεί οποιαδήποτε ενίσχυση τυχόν σημαντικής ισχύος που κατέχει οποιοδήποτε από τα δύο μέρη στην αγορά, και εάν ο πάροχος πρόσβασης συνδέει ή δεσμοποιεί την πρόσβαση με υπηρεσίες που δεν είναι απολύτως αναγκαίες. Προκειμένου να διατηρηθούν τα επενδυτικά κίνητρα και να αποφευχθούν δυσμενείς και ακούσιες οικονομικές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό μοντέλο του φορέα εκμετάλλευσης που πρώτος προβαίνει στην εγκατάσταση δικτύων FttP, ιδίως σε αγροτικές περιοχές, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να προβλέπουν ότι, όταν μια επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών επιδιώκει πρόσβαση στο μοναδικό δίκτυο οπτικών ινών που υπάρχει στη στοχευόμενη περιοχή κάλυψης, ο πάροχος πρόσβασης μπορεί να αρνηθεί την πρόσβαση στην υλική υποδομή του εάν παρέχει, υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, βιώσιμο εναλλακτικό μέσο γονδρικής ενεργού πρόσβασης που είναι κατάλληλο για την παροχή δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας.

- (21) Για να διευκολυνθεί η επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων υλικών υποδομών, όταν οι φορείς εκμετάλλευσης ζητούν πρόσβαση σε καθορισμένη περιοχή, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου και οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή θα πρέπει να υποβάλλουν προσφορά για την από κοινού χρήση των εγκαταστάσεών τους υπό δικαίους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, εκτός εάν η πρόσβαση απορρίπτεται για αντικειμενικούς και αιτιολογημένους λόγους. Οι φορείς του δημόσιου τομέα θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση υπό όρους και προϋποθέσεις που δεν εισάγουν διακρίσεις. Ανάλογα με τις περιστάσεις, υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες παρέχεται η εν λόγω πρόσβαση. Οι προϋποθέσεις αυτές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι πρόσβασης έχουν ίσες ευκαιρίες να εξασφαλίσουν δίκαιη απόδοση επί της επένδυσης και να ανακτήσουν το κόστος που προκύπτει για την παροχή της πρόσβασης. Μεταξύ άλλων, μπορούν να εξετάζονται τα εξής: i) τυχόν πρόσθετες δαπάνες συντήρησης και προσαρμογής, ii) τυχόν προληπτικές διασφαλίσεις για τον περιορισμό δυσμενών επιπτώσεων στην ασφάλεια, την προστασία και την ακεραιότητα του δικτύου, iii) ειδικό καθεστώς ευθύνης σε περίπτωση ζημιών, iv) η ενδεχόμενη χρήση δημόσιας επιδότησης που χορηγήθηκε για την κατασκευή της υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών όρων και προϋποθέσεων που συνοδεύουν την επιδότηση ή προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, v) η δυνατότητα εξασφάλισης ή παροχής υποδομών ικανών να ανταποκριθούν σε υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, και vi) τυχόν περιορισμοί που απορρέουν από εθνικές διατάξεις με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ελαχιστοποίησης των οπτικών επιπτώσεων της υποδομής στο τοπίο με στόχο να διασφαλιστούν η αποδοχή του κοινού και η βιώσιμη ανάπτυξη, η δημόσια υγεία και η δημόσια ασφάλεια, ή η επίτευξη στόχων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού.
- (22) Οι επενδύσεις σε υλική υποδομή δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφών ευκολιών θα πρέπει να συμβάλλουν άμεσα στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 και να αποφεύγουν τυχόν καιροσκοπική συμπεριφορά. Ως εκ τούτου, κάθε υποχρέωση πρόσβασης σε υφιστάμενη υλική υποδομή ή συντονισμού τεχνικών έργων θα πρέπει να λαμβάνει πλήρως υπόψη διάφορους παράγοντες, όπως: i) την οικονομική βιωσιμότητα των εν λόγω επενδύσεων με βάση το προφίλ κινδύνου τους· ii) τυχόν χρονοδιάγραμμα για την απόδοση της επένδυσης· iii) τυχόν επιπτώσεις της πρόσβασης στον κατάντη ανταγωνισμό στις αγορές και, κατά συνέπεια, στις τιμές και στην απόδοση της επένδυσης· iv) τυχόν απόσβεση των πάγιων στοιχείων του δικτύου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πρόσβασης· v) τυχόν υπόμνημα επιχειρηματικής σκοπιμότητας στο οποίο στηρίζεται η επένδυση, ιδίως στην υλική υποδομή που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών δικτύου πολύ υψηλής χωρητικότητας· και vi) τυχόν δυνατότητα συνεγκατάστασης που είχε προηγουμένως προσφερθεί στον αιτούντα πρόσβαση. Στο πλαίσιο του καθορισμού των τιμών, των όρων και των προϋποθέσεων από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και τους φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή, ορισμένες υφιστάμενες συμβάσεις και εμπορικοί όροι και προϋποθέσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των αιτούντων πρόσβαση και των παρόχων πρόσβασης θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν είτε από τους παρόχους πρόσβασης είτε από όργανα επίλυσης διαφορών ως παράγοντες συγκριτικής αξιολόγησης για να καθοριστεί αν οι τιμές, οι όροι και οι προϋποθέσεις έχουν δίκαιο και εύλογο χαρακτήρα, εφόσον αντικατοπτρίζουν τις τιμές και τις συνθήκες της αγοράς.
- (23) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή ενδέχεται να μη διαθέτουν επαρκείς πόρους, πείρα ή τις απαραίτητες τεχνικές γνώσεις για την έναρξη διαπραγματεύσεων με φορείς εκμετάλλευσης σχετικά με την πρόσβαση. Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην υλική υποδομή των εν λόγω φορέων του δημόσιου τομέα, θα μπορούσε να οριστεί φορέας για τον συντονισμό των αιτήσεων πρόσβασης, την παροχή νομικών και τεχνικών συμβουλών για τη διαπραγμάτευση όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης και τη διάθεση σχετικών πληροφοριών για την εν λόγω υλική υποδομή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Ο συντονιστικός φορέας θα μπορούσε επίσης να στηρίζει τους φορείς του δημόσιου τομέα όσον αφορά την κατάρτιση υποδειγμάτων συμβάσεων και να παρακολουθεί την έκβαση και τη διάρκεια της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων πρόσβασης. Ο εν λόγω φορέας θα μπορούσε επίσης να συνδράμει σε περίπτωση διαφορών σχετικά με την πρόσβαση σε υλική υποδομή που ανήκει ή ελέγχεται από φορείς του δημόσιου τομέα.

- (24) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση για την εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την πρόσβαση σε υλική υποδομή, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της εφαρμογής δίκαιων και εύλογων προϋποθέσεων. Οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση της καθοδήγησης. Όταν οι φορείς που έχουν οριστεί για την έκδοση της καθοδήγησης είναι άλλοι από τα εθνικά όργανα επίλυσης διαφορών, οι απόψεις των τελευταίων θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη.
- (25) Οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν πρόσβαση, κατόπιν αιτήσεως, σε ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις υλικές υποδομές και τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα στην περιοχή εγκατάστασης. Αυτό θα τους επιτρέπει να σχεδιάσουν αποτελεσματικά την εγκατάσταση VHCN και να διασφαλίσουν την πλέον αποτελεσματική χρήση των υφιστάμενων υλικών υποδομών που είναι κατάλληλες για την ανάπτυξη των εν λόγω δικτύων, καθώς και των προγραμματισμένων τεχνικών έργων. Οι εν λόγω ελάχιστες πληροφορίες αποτελούν προϋπόθεση για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων χρήσης υφιστάμενων υλικών υποδομών ή συντονισμού των προγραμματισμένων τεχνικών έργων σε συγκεκριμένη περιοχή, καθώς και για τον περιορισμό των ζημιών σε τυχόν υφιστάμενες υλικές υποδομές. Λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των εμπλεκόμενων ενδιαφερόμενων μερών (που καλύπτουν τεχνικά έργα χρηματοδοτούμενα τόσο με δημόσια όσο και με ιδιωτικά μέσα, κατά περίπτωση, καθώς και υφιστάμενες υλικές υποδομές) και για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις εν λόγω πληροφορίες (σε διατομεακή και διασυνοριακή βάση), οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα που υπόκεινται σε υποχρεώσεις διαφάνειας θα πρέπει να παρέχουν ταχέως, εντός της χρονικής προθεσμίας, και να καθιστούν διαθέσιμες τις εν λόγω επικαιροποιημένες ελάχιστες πληροφορίες μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Αυτό θα απλουστεύσει τη διαχείριση των αιτήσεων πρόσβασης σε αυτές τις πληροφορίες και θα δώσει τη δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους για πρόσβαση σε υλική υποδομή ή για συντονισμό τεχνικών έργων, για τα οποία το χρονοδιάγραμμα είναι ζωτικής σημασίας. Οι ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα θα πρέπει να καθίστανται διαθέσιμες μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης μόλις οι πληροφορίες διατίθενται στον οικείο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου και, σε κάθε περίπτωση και εφόσον απαιτούνται άδειες, το αργότερο 3 μήνες πριν από την πρώτη υποβολή της αίτησης χορήγησης άδειας στις αρμόδιες αρχές.
- (26) Οι ελάχιστες πληροφορίες θα πρέπει να καθίστανται αμέσως διαθέσιμες μέσω του ενιαίου σημείου πληροφόρησης υπό αναλογικούς και διαφανείς όρους και χωρίς διακρίσεις, ώστε οι φορείς εκμετάλλευσης να μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους για παροχή πληροφοριών. Το ενιαίο σημείο πληροφόρησης θα μπορούσε να αποτελείται από ένα αποθετήριο πληροφοριών σε ηλεκτρονική μορφή, όπου είναι δυνατή η πρόσβαση σε πληροφορίες ή η διάθεση πληροφοριών και στο οποίο οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται ηλεκτρονικά με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, όπως ιστοσελίδες, ηλεκτρονικές διευθύνσεις, ψηφιακές εφαρμογές και ψηφιακές πλατφόρμες. Οι πληροφορίες που καθίστανται διαθέσιμες μπορούν να περιορίζονται για την εγγύηση της ασφάλειας και της ακεραιότητας του δικτύου, ιδίως των κρίσιμων υποδομών, της εθνικής ασφάλειας, ή για τη διαφύλαξη του νόμιμου επιχειρησιακού και επιχειρηματικού απορρήτου. Το ενιαίο σημείο πληροφόρησης δεν χρειάζεται να φιλοξενεί τις πληροφορίες, αρκεί να διασφαλίζει ότι παρέχει συνδέσεις με άλλα ψηφιακά εργαλεία, όπως διαδικτυακές πύλες, ψηφιακές πλατφόρμες, βάσεις δεδομένων ή ψηφιακές εφαρμογές, όπου είναι αποθηκευμένες οι πληροφορίες. Ως εκ τούτου, διάφορα μοντέλα μπορεί να προσφέρονται για ένα ενιαίο σημείο πληροφόρησης. Το ενιαίο σημείο πληροφόρησης μπορεί να παρέχει πρόσθετες λειτουργίες, όπως πρόσβαση σε επιπλέον πληροφορίες ή υποστήριξη της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για την πρόσβαση σε υφιστάμενη υλική υποδομή ή για τον συντονισμό τεχνικών έργων.

- (27) Πέραν αυτού, αν η αίτηση είναι εύλογη, και ιδίως αν απαιτείται για την από κοινού χρήση υφιστάμενων υλικών υποδομών ή για τον συντονισμό τεχνικών έργων, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους φορείς εκμετάλλευσης να διενεργούν επιτόπιες έρευνες και να ζητούν πληροφορίες σχετικά με τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα υπό διαφανείς και αναλογικές προϋποθέσεις που δεν εισάγουν διακρίσεις και με την επιφύλαξη των διασφαλίσεων για την κατοχύρωση της ασφάλειας και της ακεραιότητας του δικτύου, της προστασίας της εμπιστευτικότητας, καθώς και του επιχειρησιακού και επιχειρηματικού απορρήτου.
- (28) Θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά προγραμματισμένα τεχνικά έργα μέσω ενιαίων σημείων πληροφόρησης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ανακατεύθυνσης των φορέων εκμετάλλευσης προς τις εν λόγω πληροφορίες, όταν είναι διαθέσιμες. Η διαφάνεια θα μπορούσε επίσης να ενισχυθεί αν οι αιτήσεις αδειοδότησης υπόκεινται στην υποχρέωση πρότερης διάθεσης πληροφοριών σχετικά με προγραμματισμένα τεχνικά έργα μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.
- (29) Η διακριτική ευχέρεια που διατηρούν τα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων των ενιαίων σημείων πληροφόρησης σε περισσότερα του ενός αρμόδια όργανα δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ικανότητά τους να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα εν λόγω καθήκοντα. Όταν σε ένα κράτος μέλος δημιουργούνται περισσότερα του ενός ενιαία σημεία πληροφόρησης, ένα ενιαίο εθνικό ψηφιακό σημείο εισόδου που αποτελείται από κοινή διεπαφή χρήστη θα πρέπει να εξασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα ενιαία σημεία πληροφόρησης με ηλεκτρονικά μέσα. Το ενιαίο σημείο πληροφόρησης θα πρέπει να είναι πλήρως ψηφιοποιημένο και να παρέχει εύκολη πρόσβαση στα σχετικά ψηφιακά εργαλεία. Αυτό θα επιτρέψει στους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και στους φορείς του δημόσιου τομέα να ασκούν τα δικαιώματά τους και να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Μεταξύ άλλων, το παραπάνω αφορά ταχεία πρόσβαση στις ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες υλικές υποδομές και με τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα, τους γενικούς όρους που επιβάλλουν οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου όσον αφορά την πρόσβαση σε υφιστάμενες υλικές υποδομές, ηλεκτρονικές διοικητικές διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης, καθώς και τις ισχύουσες προϋποθέσεις και διαδικασίες. Στο πλαίσιο αυτών των ελάχιστων πληροφοριών, το ενιαίο σημείο πληροφόρησης θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες με γεωαναφορά σχετικά με τη θέση της υφιστάμενης υλικής υποδομής και των προγραμματισμένων τεχνικών έργων. Για να διευκολυνθεί αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν αυτοματοποιημένα ψηφιακά εργαλεία για την υποβολή των πληροφοριών με γεωαναφορά, καθώς και εργαλεία μετατροπής στους υποστηριζόμενους μορφότευπους δεδομένων. Οι πληροφορίες αυτές θα μπορούσαν να τεθούν στη διάθεση των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των φορέων του δημόσιου τομέα που είναι υπεύθυνοι για την παροχή των εν λόγω πληροφοριών μέσω του ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Επιπλέον, όταν διατίθενται δεδομένα θέσης με γεωαναφορά μέσω άλλων ψηφιακών εργαλείων, όπως η δικτυακή πύλη γεωγραφικών πληροφοριών Inspire βάσει της οδηγίας 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, το ενιαίο σημείο πληροφόρησης θα μπορούσε να παρέχει φιλική προς τον χρήστη πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές.

¹¹ Οδηγία 2007/2/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2007, για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire) (EE L 108 της 25.4.2007, σ. 1).

- (30) Για τη διασφάλιση της αναλογικότητας και της ασφάλειας, η απαίτηση διάθεσης πληροφοριών σχετικά με υφιστάμενες υλικές υποδομές μέσω του ενιαίου σημείου πληροφόρησης δεν χρειάζεται να ισχύει για τους ίδιους λόγους με εκείνους που αιτιολογούν την απόρριψη αίτησης πρόσβασης. Επιπλέον, η διάθεση πληροφοριών σχετικά με υφιστάμενες υλικές υποδομές μέσω του ενιαίου σημείου πληροφόρησης θα μπορούσε, σε πολύ συγκεκριμένες περιπτώσεις, να είναι επαχθής ή δυσανάλογη για τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και τους φορείς του δημόσιου τομέα. Αυτό θα μπορούσε να προκύψει, για παράδειγμα, όταν η χαρτογράφηση των σχετικών πάγιων στοιχείων δεν είναι ακόμη διαθέσιμη και η διενέργεια χαρτογράφησης θα ήταν πολύ δαπανηρή ή όταν οι αιτήσεις πρόσβασης αναμένεται να είναι πολύ χαμηλές σε ορισμένες περιοχές ενός κράτους μέλους ή σε σχέση με ορισμένες συγκεκριμένες υλικές υποδομές. Όταν φαίνεται ότι η παροχή πληροφοριών είναι δυσανάλογη βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να καθιστούν διαθέσιμες τις εν λόγω πληροφορίες. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν την εν λόγω ανάλυση κόστους-οφέλους βάσει διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τη ζήτηση για πρόσβαση σε υφιστάμενες υλικές υποδομές, και η ανάλυση θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά. Η διαδικασία της διαβούλευσης και τα αποτελέσματά της θα πρέπει να δημοσιοποιούνται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.
- (31) Για να διασφαλιστεί η συνοχή, τα αρμόδια όργανα που ασκούν τα καθήκοντα του ενιαίου σημείου πληροφόρησης, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές που εκτελούν τα καθήκοντά τους δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 ή άλλες αρμόδιες αρχές, όπως εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για το κτηματολόγιο ή την εφαρμογή της οδηγίας 2007/2/ΕΚ (Inspire), κατά περίπτωση, θα πρέπει να διαβουλεύονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους. Σκοπός της συνεργασίας αυτής θα πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των προσπαθειών συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διαφάνειας των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων και των φορέων του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που έχουν οριστεί ως κατέχουσες σημαντική ισχύ στην αγορά (φορείς εκμετάλλευσης με ΣΙΑ), ώστε να καθίστανται διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις υλικές υποδομές τους. Όταν απαιτείται διαφορετικό σύνολο δεδομένων σχετικά με την υλική υποδομή του φορέα εκμετάλλευσης με ΣΙΑ, η συνεργασία αυτή θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία, αφενός, χρησίων διασυνδέσεων και συνεργειών μεταξύ της βάσης δεδομένων που σχετίζεται με τους φορείς που κατέχουν σημαντική ισχύ στην αγορά και του ενιαίου σημείου πληροφόρησης και, αφετέρου, αναλογικών κοινών πρακτικών συλλογής δεδομένων και παροχής δεδομένων για την επίτευξη εύκολα συγκρίσιμων αποτελεσμάτων. Η συνεργασία θα πρέπει επίσης να αποσκοπεί στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την υλική υποδομή, λαμβανομένων υπόψη των εθνικών συνθηκών. Σε περίπτωση τροποποίησης ή ανάκλησης κανονιστικών υποχρεώσεων, τα μέρη που επηρεάζονται θα πρέπει να είναι σε θέση να συμφωνήσουν σχετικά με τις βέλτιστες λύσεις για την προσαρμογή της συλλογής και παροχής δεδομένων για τις υλικές υποδομές στις νέες εφαρμοστέες κανονιστικές απαιτήσεις.
- (32) Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι η υποχρέωση διαφάνειας για τον συντονισμό τεχνικών έργων δεν ισχύει για τεχνικά έργα που εκτελούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει στην περίπτωση των τεχνικών έργων που εκτελούνται εάν υφίσταται δημόσιος κίνδυνος λόγω διεργασιών υποβάθμισης έργων πολιτικού μηχανικού και των συναφών εγκαταστάσεών τους, οι οποίες προκαλούνται από καταστροφικούς φυσικούς ή ανθρώπινους παράγοντες, και τα οποία είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ασφάλειάς τους ή της κατεδάφισής τους. Για λόγους διαφάνειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιστούν διαθέσιμα τα είδη τεχνικών έργων που εμπίπτουν σε αυτές τις περιστάσεις μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

- (33) Για να εξασφαλιστούν σημαντικές εξοικονομήσεις και για να ελαχιστοποιηθούν οι δυσχέρειες στην περιοχή που επηρεάζεται από την εγκατάσταση νέων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, θα πρέπει να απαγορευθούν οι κανονιστικοί περιορισμοί που εμποδίζουν, κατά γενικό κανόνα, τη διαπραγμάτευση συμφωνιών για τον συντονισμό τεχνικών έργων μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων με σκοπό την εγκατάσταση VHCN. Εάν τα τεχνικά έργα δεν χρηματοδοτούνται με δημόσια μέσα, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων να συνάπτουν συμφωνίες συντονισμού τεχνικών έργων σύμφωνα με τα δικά τους επενδυτικά και επιχειρηματικά σχέδια και τα χρονοδιαγράμματα της αρεσκείας τους.
- (34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεγιστοποιήσουν τα αποτελέσματα των τεχνικών έργων που χρηματοδοτούνται πλήρως ή εν μέρει με δημόσια μέσα, αξιοποιώντας τις θετικές εξωτερικές επιδράσεις των εν λόγω έργων σε όλους τους τομείς και διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες για την από κοινού χρήση των διαθέσιμων και των σχεδιαζόμενων υλικών υποδομών για την εγκατάσταση VHCN. Ο κύριος σκοπός των τεχνικών έργων που χρηματοδοτούνται με δημόσια μέσα δεν θα πρέπει να επηρεάζεται αρνητικά. Ωστόσο, οι εγκαίρες και εύλογες αιτήσεις για τον συντονισμό της εγκατάστασης στοιχείων VHCN θα πρέπει να ικανοποιούνται από τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου που εκτελεί τα σχετικά τεχνικά έργα άμεσα ή έμμεσα (για παράδειγμα, μέσω υπεργολάβου) υπό αναλογικούς και διαφανείς όρους χωρίς διακρίσεις. Για παράδειγμα, ο αιτών φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει να καλύπτει τυχόν πρόσθετες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούνται από καθυστερήσεις, καθώς και να περιορίζει στο ελάχιστο τις αλλαγές στα αρχικά σχέδια. Οι διατάξεις αυτές δεν θα πρέπει να θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να δεσμεύουν χωρητικότητα για δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών ακόμη και ελλείψει ειδικών αιτήσεων. Αυτό θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να ανταποκριθούν στη μελλοντική ζήτηση για υλικές υποδομές ώστε να μεγιστοποιηθεί η αξία των τεχνικών έργων ή να θεσπίσουν μέτρα που παρέχουν παρόμοια δικαιώματα σε φορείς εκμετάλλευσης άλλων τύπων δικτύων, όπως μεταφορών, αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, για τον συντονισμό τεχνικών έργων.
- (35) Σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όσον αφορά την εγκατάσταση σε αγροτικές, απομακρυσμένες ή αραιοκατοικημένες περιοχές, η υποχρέωση συντονισμού τεχνικών έργων ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική βιωσιμότητα της εν λόγω ανάπτυξης και ενδεχομένως να αποθαρρύνει τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται υπό τους όρους της αγοράς. Ως εκ τούτου, αίτηση σε επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών για τον συντονισμό τεχνικών έργων μπορεί να θεωρηθεί μη εύλογη υπό συγκεκριμένες περιστάσεις. Αυτό θα πρέπει να ισχύει, ειδικότερα, εάν η αιτούσα επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν έχει δηλώσει την πρόθεσή της να εγκαταστήσει VHCN στην εν λόγω περιοχή (είτε ως νέα εγκατάσταση, είτε ως αναβάθμιση ή επέκταση δικτύου) και είχε προηγηθεί πρόβλεψη ή πρόσκληση για δήλωση πρόθεσης εγκατάστασης VHCN σε ορισθείσες περιοχές [σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] ή δημόσια διαβούλευση βάσει των κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις. Εάν έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από μία από τις εν λόγω προβλέψεις, προσκλήσεις και/ή δημόσιες διαβουλεύσεις, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο η απουσία εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην τελευταία περίπτωση που καλύπτει την περίοδο κατά την οποία υποβάλλεται η αίτηση συντονισμού τεχνικών έργων. Για να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πρόσβασης στις εγκατεστημένες υποδομές στο μέλλον, η επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η οποία εκτελεί τα τεχνικά έργα θα πρέπει να εγγυάται ότι θα εγκαταστήσει υλική υποδομή επαρκούς χωρητικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις χωρητικότητας που θέτει η επιχείρηση που αιτείται τον συντονισμό τεχνικών έργων και, κατά περίπτωση, την καθοδήγηση που παρέχουν τα κράτη μέλη. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων και των προϋποθέσεων που συνοδεύουν τη διάθεση δημόσιων πόρων και την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

- (35β) Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού για τον συντονισμό τεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένης της διαφάνειας, σε τεχνικά έργα περιορισμένης εμβέλειας, από άποψη αξίας, μεγέθους ή διάρκειας. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, για παράδειγμα, με τεχνικά έργα διάρκειας μικρότερης των 48 ωρών, με έργα που χρησιμοποιούν μικροτάφρους ή με έργα κατεπείγοντος χαρακτήρα.
- (36) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για τον συντονισμό τεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της κατανομής του κόστους. Οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών και των εθνικών οργάνων επίλυσης διαφορών θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση της καθοδήγησης.
- (37) Ο αποτελεσματικός συντονισμός μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κόστους και των καθυστερήσεων καθώς και των διαταραχών της εγκατάστασης, που μπορούν να προκληθούν από επιτόπια προβλήματα. Ένα παράδειγμα όπου ο συντονισμός των τεχνικών έργων μπορεί να αποφέρει σαφή οφέλη είναι τα διατομεακά έργα στο πλαίσιο, μεταξύ άλλων, του διευρωπαϊκού δικτύου στον τομέα της ενέργειας (ΔΕΔ-Ε) και του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), όπως για την εγκατάσταση διαδρόμων 5G κατά μήκος διαδρομών μεταφορών, όπως οι οδικές, οι σιδηροδρομικές και οι εσωτερικές πλωτές οδοί. Τα έργα αυτά μπορεί συχνά να απαιτούν επίσης συντονισμό του σχεδιασμού ή από κοινού σχεδιασμό βάσει έγκαιρης συνεργασίας μεταξύ των συμμετεχόντων στο έργο. Στο πλαίσιο του από κοινού σχεδιασμού, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν εκ των προτέρων για τις διαδρομές εγκατάστασης της υλικής υποδομής και την τεχνολογία και τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθούν, πριν από τον συντονισμό των τεχνικών έργων. Ως εκ τούτου, η αίτηση συντονισμού τεχνικών έργων θα πρέπει να υποβάλλεται το συντομότερο δυνατόν.
- (38) Ενδέχεται να απαιτούνται διάφορες άδειες για την ανάπτυξη στοιχείων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφών ευκολιών για την προστασία των εθνικών και των ενωσιακών γενικών συμφερόντων. Μεταξύ αυτών μπορεί να περιλαμβάνονται άδειες εκσκαφής, οικοδομικές, πολεοδομικές, περιβαλλοντικές και άλλες άδειες, καθώς και δικαιώματα διέλευσης. Ο αριθμός των αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης που απαιτούνται για την εγκατάσταση διαφορετικών τύπων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφών ευκολιών και ο τοπικός χαρακτήρας της ανάπτυξης θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την εφαρμογή διαφορετικών διαδικασιών και προϋποθέσεων, στοιχείο που μπορεί να προκαλέσει δυσκολίες στην εγκατάσταση του δικτύου. Ως εκ τούτου, για να διευκολυνθεί η εγκατάσταση, όλοι οι κανόνες σχετικά με τις ισχύουσες προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης θα πρέπει να εξορθολογιστούν και να είναι συνεκτικοί σε εθνικό επίπεδο. Με διαφύλαξη του δικαιώματος κάθε αρμόδιας αρχής να συμμετέχει και να διατηρεί τα προνόμιά της όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όλες οι πληροφορίες για τις διαδικασίες και τις γενικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τη χορήγηση αδειών για τεχνικά έργα και δικαιωμάτων διέλευσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμες μέσω ενιαίων σημείων πληροφόρησης. Αυτό θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση της πολυπλοκότητας και στην αύξηση της αποδοτικότητας και της διαφάνειας για όλους τους φορείς εκμετάλλευσης και ιδίως για τους νεοεισερχόμενους και τους μικρότερους φορείς εκμετάλλευσης που δεν δραστηριοποιούνται στην εν λόγω περιοχή. Επιπλέον, οι φορείς εκμετάλλευσης θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους για άδειες και δικαιώματα διέλευσης σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Κάθε αρμόδια αρχή θα πρέπει να τηρεί ενημερους, με ηλεκτρονικά μέσα, τους αιτούντες σχετικά με την πραγματική κατάσταση των αιτήσεων άδειας που είναι αρμόδια να χειρίζεται, συμπεριλαμβανομένου του εάν η άδεια έχει χορηγηθεί ή απορριφθεί, και να διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες αυτές είναι προσβάσιμες στον αιτούντα μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

- (39) Οι διαδικασίες αδειοδότησης δεν θα πρέπει να αποτελούν εμπόδια στις επενδύσεις ή να βλάπτουν την εσωτερική αγορά. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η απόφαση σχετικά με τη χορήγηση ή μη αδειών για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών καθίσταται διαθέσιμη εντός 4 μηνών από την παραλαβή πλήρους αίτησης άδειας. Το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο που προβλέπει άλλες συγκεκριμένες προθεσμίες ή υποχρεώσεις για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας, όπως απαίτηση για δημόσια διαβούλευση στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας για τη χορήγηση περιβαλλοντικής άδειας ή διαδικασία προσφυγής, οι οποίες ισχύουν για τη διαδικασία αδειοδότησης, θα πρέπει να υπερισχύει της προθεσμίας που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό. Οι αρμόδιες αρχές δεν θα πρέπει να περιορίζουν, να εμποδίζουν ή να καθιστούν λιγότερο ελκυστική από οικονομική άποψη την εγκατάσταση VHCN ή συναφών ευκολιών. Συγκεκριμένα, δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την παράλληλη διεξαγωγή διαδικασιών χορήγησης αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης, όπου είναι δυνατόν, ούτε να απαιτούν από τους φορείς εκμετάλλευσης, όταν αυτό δεν αιτιολογείται, να αποκτήσουν ένα είδος άδειας προτού μπορέσουν να υποβάλουν αίτηση για άλλα είδη αδειών. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αιτιολογούν κάθε άρνηση χορήγησης αδειών ή δικαιωμάτων διέλευσης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, με βάση αντικειμενικές, διαφανείς, και αναλογικές προϋποθέσεις χωρίς διακρίσεις.
- (40) Προς αποφυγή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διαπιστώνουν την πληρότητα της αίτησης χορήγησης άδειας εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της. Η αίτηση χορήγησης άδειας θα πρέπει να θεωρείται πλήρης, εκτός εάν η αρμόδια αρχή καλέσει τον αιτούντα εντός της εν λόγω προθεσμίας να υποβάλει τυχόν πληροφορίες που λείπουν. Όταν, εκτός από τις άδειες, απαιτούνται δικαιώματα διέλευσης για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 43 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, να χορηγούν τα εν λόγω δικαιώματα διέλευσης εντός 4 μηνών από την παραλαβή της αίτησης, εκτός από περιπτώσεις απαλλοτρίωσης. Άλλα δικαιώματα διέλευσης που δεν απαιτούνται σε συνδυασμό με άδειες για τεχνικά έργα θα πρέπει να εξακολουθήσουν να χορηγούνται εντός 6 μηνών σύμφωνα με το άρθρο 43 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.
- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίζουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τις κατηγορίες υποδομών (όπως ιστούς, κεραίες, στύλους και υπόγειους αγωγούς) που δεν υπόκεινται σε οικοδομικές άδειες, άδειες εκσκαφής ή άλλα είδη αδειών. Αυτό θα μπορούσε επίσης να ισχύει για τις τεχνικές αναβαθμίσεις υφιστάμενων εργασιών ή εγκαταστάσεων συντήρησης και για τα τεχνικά έργα μικρής κλίμακας, όπως η εκσκαφή τάφρων, και ανανεώσεις αδειών.
- (42) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης ολοκληρώνονται εντός εύλογων προθεσμιών, όπως προκύπτει από ορισμένες εκσυγχρονιστικές και ορθές διοικητικές πρακτικές σε εθνικό επίπεδο, είναι αναγκαίο να καταρτιστούν αρχές για τη διοικητική απλούστευση. Στις αρχές αυτές θα μπορούσε να περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, ο περιορισμός της υποχρέωσης προηγούμενης έγκρισης σε περιπτώσεις στις οποίες είναι απαραίτητη.

- (43) Για να διευκολυνθεί η εγκατάσταση στοιχείων VHCN, κάθε τέλος που σχετίζεται με άδεια, εκτός από τα δικαιώματα διέλευσης, θα πρέπει να περιορίζεται στις διοικητικές δαπάνες που σχετίζονται με τη διεκπεραίωση της αίτησης χορήγησης άδειας σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 16 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972. Στην περίπτωση των δικαιωμάτων διέλευσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 42 και 43 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972. Δεν περιλαμβάνονται έκτακτα έξοδα που δεν σχετίζονται με τη διεκπεραίωση της αίτησης άδειας, για παράδειγμα για την απόσβεση, την επισκευή ή την αντικατάσταση δημόσιων υποδομών που απαιτούνται λόγω τεχνικών έργων, ή για τη λήψη μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση της δημόσιας ασφάλειας κατά τη διάρκεια τεχνικών έργων, τα οποία επιβάλλονται από φορείς του δημόσιου τομέα στον φορέα εκμετάλλευσης σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.
- (44) Για να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στην απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 απαιτείται, έως το 2030, όλοι οι τελικοί χρήστες σε σταθερές θέσεις να καλύπτονται από δίκτυο gigabit έως το σημείο τερματισμού του δικτύου και όλες οι κατοικημένες περιοχές να καλύπτονται από ασύρματα υψηλού ρυθμού δίκτυα επόμενης γενιάς με επιδόσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του 5G, σύμφωνα με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας. Η παροχή δικτύων gigabit έως τον τελικό χρήστη θα πρέπει να διευκολύνεται μέσω μιας σύγχρονης και ανθεκτικής στον χρόνο τεχνολογίας οπτικών ινών, κατάλληλης, ιδίως, για σύγχρονες και ανθεκτικές στον χρόνο ενδοκιτριάκες υλικές υποδομές, μέσω ενός σημείου πρόσβασης κτιρίου και ενδοκιτριάκης καλωδίωσης. Η πρόβλεψη μικροαγωγών κατά την κατασκευή ενός κτιρίου έχει περιορισμένο μόνο οριακό κόστος, ενώ ο εξοπλισμός των κτιρίων με υποδομές gigabit μπορεί να αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος του κόστους εγκατάστασης ενός δικτύου gigabit. Ως εκ τούτου, όλα τα νέα κτίρια ή τα κτίρια που υπόκεινται σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας που περιλαμβάνει δομικές τροποποιήσεις ολόκληρης της ενδοκιτριάκης υλικής υποδομής ή σημαντικού μέρους αυτής, θα πρέπει να διαθέτουν υλική υποδομή, σημείο πρόσβασης κτιρίου εύκολα προσβάσιμο σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και ενδοκιτριάκη καλωδίωση οπτικών ινών που καθιστούν δυνατή τη σύνδεση των τελικών χρηστών με ταχύτητες gigabit. Επιπλέον, οι κατασκευαστές κτιρίων θα πρέπει να προβλέπουν την ύπαρξη κενών αγωγών από κάθε κατοικία προς το σημείο πρόσβασης κτιρίου, εντός ή εκτός της πολυκατοικίας, που επιτρέπουν τη σύνδεση έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται η τοποθέτηση του σημείου τερματισμού του δικτύου έξω από τη συγκεκριμένη τοποθεσία του τελικού χρήστη, έως το συγκεκριμένο σημείο στο οποίο ο τελικός χρήστης συνδέεται για να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο. Οι ανακατασκευές μεγάλης κλίμακας υφιστάμενων κτιρίων στην τοποθεσία του τελικού χρήστη για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης (σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹²) παρέχουν την ευκαιρία τα εν λόγω κτίρια να εκσυγχρονιστούν και να εξοπλιστούν, επιπλέον, με ενδοκιτριάκες υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες, με ενδοκιτριάκη καλωδίωση οπτικών ινών και με σημείο πρόσβασης κτιρίου.
- (44α) Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η εύκολη πρόσβαση πολλών φορέων εκμετάλλευσης στο σημείο πρόσβασης κτιρίου, δηλαδή χωρίς να απαιτείται υπερβολική προσπάθεια, ιδίως όταν το σημείο αυτό βρίσκεται εντός του κτιρίου, ώστε να μην δημιουργείται μονοπωλιακό καθεστώς στο κτίριο, ή να μην διευκολύνεται η δημιουργία του.

¹² Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 13).

- (44β) Οι διατάξεις σχετικά με τις ενδοκτιριακές υλικές υποδομές, το σημείο πρόσβασης κτιρίου και την καλωδίωση που είναι έτοιμα για οπτικές ίνες δεν αποκλείουν την παρουσία άλλου τύπου τεχνολογίας εντός της ίδιας ενδοκτιριακής υλικής υποδομής. Οι διατάξεις αυτές δεν θα πρέπει να θίγουν το δικαίωμα των ιδιοκτητών των κτιρίων να εξοπλίζουν το κτίριο με ενδοκτιριακή καλωδίωση επιπλέον των οπτικών ινών, με πρόσθετη ενδοκτιριακή υλική υποδομή στην οποία είναι δυνατόν να εγκατασταθεί καλωδίωση επιπλέον των οπτικών ινών ή άλλων στοιχείων των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών.
- (45) Η προοπτική του εξοπλισμού ενός κτιρίου με ενδοκτιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες, με σημείο πρόσβασης κτιρίου έτοιμο για οπτικές ίνες ή με ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη από άποψη κόστους σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως για ορισμένες νέες μονοκατοικίες ή για κτίρια που υφίστανται εργασίες ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας. Αυτό μπορεί να βασίζεται σε αντικειμενικούς λόγους, όπως εξατομικευμένες εκτιμήσεις κόστους, οικονομικούς λόγους που συνδέονται με την τοποθεσία ή λόγους διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς ή περιβαλλοντικούς λόγους (για παράδειγμα, για συγκεκριμένες κατηγορίες μνημείων).
- (46) Η επισήμανση των κτιρίων που είναι εξοπλισμένα με ενδοκτιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες, σημείο πρόσβασης κτιρίου έτοιμο για οπτικές ίνες και ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών και τα οποία, συνεπώς, έχουν σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης κόστους θα είναι προς όφελος των μελλοντικών αγοραστών και ενοικιαστών. Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί η ετοιμότητα των κτιρίων για οπτικές ίνες. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη μπορούν να αναπτύξουν σήμα «έτοιμο για οπτική ίνα» για τα κτίρια που είναι εξοπλισμένα με τέτοιες υποδομές, με σημείο πρόσβασης κτιρίου έτοιμο για οπτικές ίνες και με ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (47) Οι επιχειρήσεις που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών που εγκαθιστούν δίκτυα gigabit σε συγκεκριμένη περιοχή θα μπορούσαν να επιτύχουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας εάν μπορούσαν να τερματίσουν το δίκτυό τους στο σημείο πρόσβασης κτιρίου χρησιμοποιώντας την υφιστάμενη υλική υποδομή και αποκαθιστώντας τους θιγόμενους χώρους. Αυτό θα πρέπει να είναι δυνατό ανεξάρτητα από το αν ένας συνδρομητής έχει εκδηλώσει ρητό ενδιαφέρον για την υπηρεσία εκείνη τη χρονική στιγμή και υπό την προϋπόθεση ότι ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στην ιδιωτική ιδιοκτησία. Εφόσον το δίκτυο καταλήγει στο σημείο πρόσβασης κτιρίου, η σύνδεση πρόσθετου πελάτη είναι δυνατή με σημαντικά χαμηλότερο κόστος, ιδίως μέσω της σύνδεσης έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου, ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται να τοποθετείται το σημείο τερματισμού του δικτύου έξω από τη συγκεκριμένη τοποθεσία του τελικού χρήστη, έως το συγκεκριμένο σημείο στο οποίο ο τελικός χρήστης συνδέεται για να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο, ιδίως μέσω της πρόσβασης σε κατακόρυφο τμήμα έτοιμο για οπτική ίνα εντός του κτιρίου, όπου υπάρχει ήδη. Ο στόχος αυτός εκπληρώνεται επίσης όταν το ίδιο το κτίριο είναι ήδη εξοπλισμένο με δίκτυο gigabit στο οποίο παρέχεται πρόσβαση σε κάθε πάροχο δημόσιου δικτύου επικοινωνιών που έχει ενεργό συνδρομητή εντός του κτιρίου υπό όρους και προϋποθέσεις που χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και αναλογικότητα και δεν εισάγουν διακρίσεις. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει ιδίως στην περίπτωση των κρατών μελών που έχουν λάβει μέτρα δυνάμει του άρθρου 44 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972. Οι επιχειρήσεις που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να αφαιρούν τα στοιχεία του δικτύου τους (όπως πεπαλαιωμένα καλώδια, εξοπλισμό) και να αποκαθιστούν την θιγόμενη περιοχή κατά τη λύση της σύμβασης με τον συνδρομητή.

- (48) Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα δικτύων gigabit στους τελικούς χρήστες, τα νέα κτίρια και τα κτίρια που έχουν υποβληθεί σε ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με ενδοκτιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες, με ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών και με σημείο πρόσβασης κτιρίου, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες το κόστος τέτοιου εξοπλισμού είναι δυσανάλογο σε σχέση με το συνολικό κόστος των εργασιών ανακαίνισης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν κάποιον βαθμό ευελιξίας για την επίτευξη αυτού του στόχου. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν επιδιώκει την εναρμόνιση των κανόνων περί συναφών δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης δαπανών εξοπλισμού των κτιρίων με ενδοκτιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες, ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών και σημείο πρόσβασης κτιρίου.
- (49) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εθνικές συνθήκες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγκρίνουν τα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για τον εξοπλισμό των νεόδμητων κτιρίων ή των κτιρίων που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας με ενδοκτιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες και ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών· καθώς και των νέων πολυκατοικιών ή των πολυκατοικιών που υφίστανται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας με σημείο πρόσβασης. Τα εν λόγω πρότυπα ή τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να καθορίζουν κατ' ελάχιστον: τις προδιαγραφές του σημείου πρόσβασης κτιρίου· προδιαγραφές διεπαφής ινών· τις προδιαγραφές των καλωδίων· τις προδιαγραφές των πριζών· προδιαγραφές σωληνώσεων ή μικροαγωγών· τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την αποφυγή παρεμβολών στην ηλεκτρική καλωδίωση, καθώς και την ελάχιστη ακτίνα καμπυλότητας. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτούν την έκδοση οικοδομικών αδειών από τη συμμόρφωση των σχετικών εργασιών ανέγερσης νέου κτιρίου ή ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας για τις οποίες απαιτείται οικοδομική άδεια με τα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές βάσει πιστοποιημένης έκθεσης δοκιμών ή παρεμφερούς διαδικασίας που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη. Εκτός από την οικοδομική άδεια, η οποία χορηγείται από τις αρμόδιες αρχές αφού εξακριβωθεί η συμμόρφωση του κατασκευαστικού τεχνικού έργου με τους σχετικούς κανονισμούς, σε ορισμένα κράτη μέλη απαιτείται επίσης άδεια για τη χρήση που το κτίριο προβλέπεται να έχει μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να θεσπίσουν συστήματα πιστοποίησης μέσω των οποίων θα καταδεικνύεται η συμμόρφωση με τα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές και θα πιστοποιείται ότι πληρούνται οι προδιαγραφές για το σήμα «έτοιμο για οπτική ίνα». Επιπλέον, για να αποφευχθεί η αύξηση της γραφειοκρατίας που σχετίζεται με το σύστημα πιστοποίησης που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να λαμβάνουν υπόψη τις διαδικαστικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στα συστήματα πιστοποίησης σύμφωνα με την οδηγία 2010/31/ΕΕ και να εξετάζουν επίσης τη δυνατότητα να επιτρέπεται να δρομολογούνται συνδυαστικά αμφότερες οι διαδικασίες υποβολής αιτήσεων.
- (50) Ενόψει των κοινωνικών οφελών που απορρέουν από την ψηφιακή ένταξη και λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών δεδομένων της εγκατάστασης VHCN, όπου δεν υπάρχουν ούτε παθητικές ούτε ενεργητικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες που να εξυπηρετούν τους χώρους των τελικών χρηστών, ούτε εναλλακτικές λύσεις για την παροχή VHCN σε συνδρομητή, κάθε πάροχος δημόσιων δικτύων επικοινωνιών θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να τερματίζει το δίκτυό του σε ιδιωτικό χώρο με δική του δαπάνη, υπό την προϋπόθεση ότι οι επιπτώσεις στην ιδιωτική ιδιοκτησία ελαχιστοποιούνται, για παράδειγμα, ει δυνατόν, με την επαναχρησιμοποίηση της υφιστάμενης υλικής υποδομής που είναι διαθέσιμη στο κτίριο ή με τη διασφάλιση της πλήρους αποκατάστασης των θιγόμενων χώρων.
- (51) Οι αιτήσεις πρόσβασης σε ενδοκτιριακές υλικές υποδομές θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ενώ οι αιτήσεις πρόσβασης σε καλωδίωση οπτικών ινών πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

- (52) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων για την πρόσβαση σε ενδοκτιριακές υλικές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των σχετικών όρων και προϋποθέσεων. Οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών και των εθνικών οργάνων επίλυσης διαφορών θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση των κατευθυντήριων οδηγιών.
- (53) Για να ενισχυθεί ο εκσυγχρονισμός και η ευελιξία των διοικητικών διαδικασιών και να μειωθεί το κόστος και ο χρόνος που δαπανάται για τις διαδικασίες εγκατάστασης VHCN, οι υπηρεσίες των ενιαίων σημείων πληροφόρησης θα πρέπει να παρέχονται εξ ολοκλήρου ηλεκτρονικά. Για τον σκοπό αυτόν, τα ενιαία σημεία πληροφόρησης θα πρέπει να παρέχουν εύκολη πρόσβαση στα απαραίτητα ψηφιακά εργαλεία, όπως διαδικτυακές πύλες, ηλεκτρονικές διευθύνσεις, βάσεις δεδομένων, ψηφιακές πλατφόρμες και ψηφιακές εφαρμογές. Τα εργαλεία θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση με αποτελεσματικό τρόπο στις ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τις υφιστάμενες υλικές υποδομές και στα προγραμματισμένα τεχνικά έργα, καθώς και τη δυνατότητα να ζητούνται πληροφορίες. Τα εν λόγω ψηφιακά εργαλεία θα πρέπει επίσης να παρέχουν πρόσβαση στις ηλεκτρονικές διοικητικές διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών και δικαιωμάτων διέλευσης και σε σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τις ισχύουσες προϋποθέσεις και διαδικασίες. Όταν σε ένα κράτος μέλος δημιουργούνται περισσότερα του ενός ενιαία σημεία πληροφόρησης, η πρόσβαση σε όλα τα ενιαία σημεία πληροφόρησης θα πρέπει να είναι εύκολη και απρόσκοπτη, με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω ενιαίου εθνικού ψηφιακού σημείου εισόδου. Το εν λόγω σημείο εισόδου θα πρέπει να διαθέτει κοινή διεπαφή χρήστη που να διασφαλίζει την πρόσβαση στα επιγραμμικά ενιαία σημεία πληροφόρησης. Το ενιαίο εθνικό ψηφιακό σημείο εισόδου θα πρέπει να διευκολύνει την αλληλεπίδραση μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης και των αρμόδιων αρχών που εκτελούν τα καθήκοντα των ενιαίων σημείων πληροφόρησης.
- (54) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να βασίζονται και, όπου είναι αναγκαίο, να βελτιώνουν ψηφιακά εργαλεία, όπως διαδικτυακές πύλες, ηλεκτρονικές διευθύνσεις, βάσεις δεδομένων, ψηφιακές πλατφόρμες και ψηφιακές εφαρμογές που ενδέχεται να είναι ήδη διαθέσιμες σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, για την παροχή των λειτουργιών του ενιαίου σημείου πληροφόρησης, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Αυτό περιλαμβάνει την πρόσβαση μέσω ενιαίου εθνικού ψηφιακού σημείου εισόδου και τη διαθεσιμότητα όλων των λειτουργιών που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Για τη συμμόρφωση με την αρχή «μόνον άπαξ», καθώς και τις αρχές της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και της ακρίβειας των δεδομένων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ενοποιούν περισσότερες ψηφιακές πλατφόρμες, βάσεις δεδομένων, ή εφαρμογές που υποστηρίζουν τα ενιαία σημεία πληροφόρησης, κατά περίπτωση. Για παράδειγμα, ψηφιακές πλατφόρμες, βάσεις δεδομένων ή εφαρμογές που υποστηρίζουν τα ενιαία σημεία πληροφόρησης σχετικά με τις υφιστάμενες υλικές υποδομές θα μπορούσαν να διασυνδεθούν ή να ενοποιηθούν πλήρως ή εν μέρει με εκείνες που αφορούν τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα και τη χορήγηση αδειών.

- (55) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των ενιαίων σημείων πληροφόρησης που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν επαρκείς πόρους καθώς και άμεσα διαθέσιμες σχετικές πληροφορίες για μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Οι πληροφορίες θα πρέπει να παρουσιάζονται με τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας, ώστε να μεγιστοποιείται η αποτελεσματικότητα σε σχέση με τα καθήκοντα που ανατίθενται, μεταξύ άλλων και στο τοπικό κτηματολόγιο. Εν προκειμένω, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εξετάσουν τις πιθανές συνέργειες και οικονομίες κλίμακας με τα κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης, κατά την έννοια του άρθρου 6 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ και άλλες προγραμματισμένες ή υφιστάμενες λύσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με σκοπό την αξιοποίηση υφιστάμενων δομών και τη μεγιστοποίηση των οφελών για τους χρήστες. Ομοίως, η ενιαία ψηφιακή θύρα που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴ θα πρέπει να συνδέεται με τα ενιαία σημεία πληροφόρησης.
- (56) Οι δαπάνες για τη δημιουργία του ενιαίου εθνικού ψηφιακού σημείου εισόδου, των ενιαίων σημείων πληροφόρησης και των ψηφιακών εργαλείων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα μπορούσαν να είναι πλήρως ή εν μέρει επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη από κονδύλια της Ένωσης, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης —ειδικός στόχος: μια πιο ανταγωνιστική και εξυπνότερη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ¹⁵. το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη¹⁶ —ειδικός στόχος: εκδίπλωση και βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα, καθώς και ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹⁷ —πυλώνες σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με οικονομική συνοχή, απασχόληση, παραγωγικότητα, ανταγωνιστικότητα, έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία, και μια εύρυθμη λειτουργούσα εσωτερική αγορά με ισχυρές ΜΜΕ, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με τους στόχους και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο πλαίσιο αυτών.

¹³ Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά ([ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36](#)).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 ([ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1](#)).

¹⁵ Άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

¹⁶ Άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).

¹⁷ Άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (57) Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τους τεχνικούς και εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις κατά τη διάρκεια εμπορικών διαπραγματεύσεων σχετικά με την πρόσβαση σε υλική υποδομή ή τον συντονισμό τεχνικών έργων, κάθε μέρος θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητήσει από εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών να επιβάλει λύση στα μέρη ώστε να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη απόρριψη της αίτησης ή η επιβολή μη εύλογων προϋποθέσεων. Κατά τον καθορισμό των τιμών για τη χορήγηση πρόσβασης ή επιμερισμού του κόστους για τεχνικά έργα που υπόκεινται σε συντονισμό, το όργανο επίλυσης διαφορών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο πάροχος πρόσβασης και οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων που σχεδιάζουν τεχνικά έργα έχουν εύλογη δυνατότητα να ανακτήσουν τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνονται για την παροχή πρόσβασης στην υλική υποδομή τους ή για τον συντονισμό των προγραμματισμένων τεχνικών έργων τους. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τυχόν ειδικές εθνικές προϋποθέσεις, τυχόν ισχύουσα τιμολογιακή διάρθρωση και τυχόν προηγούμενη επιβολή διορθωτικών μέτρων από εθνική ρυθμιστική αρχή. Το όργανο επίλυσης διαφορών θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο της ζητούμενης πρόσβασης ή του ζητούμενου συντονισμού προγραμματισμένων τεχνικών έργων στο επιχειρηματικό σχέδιο του παρόχου πρόσβασης ή των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων που σχεδιάζουν τεχνικά έργα, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεών τους που έχουν πραγματοποιηθεί ή προγραμματίζονται, και ειδικότερα των επενδύσεων στην υλική υποδομή στην οποία αναφέρεται η αίτηση.
- (58) Προς αποφυγή καθυστερήσεων κατά την εγκατάσταση δικτύου, το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών θα πρέπει να διευθετεί τη διαφορά εγκαίρως και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός 4 μηνών από την παραλαβή της αίτησης επίλυσης της διαφοράς όταν πρόκειται για διαφορές σχετικά με την πρόσβαση σε υφιστάμενες υλικές υποδομές και εντός 2 μηνών όταν πρόκειται για διαφορές που αφορούν τη διαφάνεια σχετικά με υλικές υποδομές, τον συντονισμό προγραμματισμένων τεχνικών έργων και τη διαφάνεια σχετικά με προγραμματισμένα τεχνικά έργα. Εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν καθυστέρηση στην επίλυση μιας διαφοράς θα μπορούσαν να εκφεύγουν του ελέγχου των οργάνων επίλυσης διαφορών, όπως ανεπαρκείς πληροφορίες ή έγγραφα τεκμηρίωσης που απαιτούνται για τη λήψη απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων άλλων αρμόδιων αρχών των οποίων η γνώμη πρέπει να ζητηθεί ή του υψηλού βαθμού πολυπλοκότητας του φακέλου.
- (59) Όταν ανακύπτουν διαφορές που αφορούν την πρόσβαση στις υλικές υποδομές, στα προγραμματισμένα τεχνικά έργα ή στις σχετικές πληροφορίες για την εγκατάσταση VHCN, το όργανο επίλυσης διαφορών θα πρέπει να έχει την εξουσία να επιλύει τις διαφορές αυτές με την έκδοση δεσμευτικής απόφασης. Σε κάθε περίπτωση, οι αποφάσεις του εν λόγω οργάνου δεν θα πρέπει να θίγουν τη δυνατότητα οποιουδήποτε μέρους να παραπέμψει την υπόθεση σε δικαστήριο ή να διεξαγάγει προηγούμενο ή παράλληλο μηχανισμό συμβιβασμού προς την επίσημη επίλυση διαφορών, ο οποίος θα μπορούσε να λάβει τη μορφή διαμεσολάβησης ή πρόσθετου γύρου ανταλλαγών.
- (60) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να αναθέτουν ρυθμιστικά καθήκοντα στις αρχές που είναι οι πλέον κατάλληλες να τα εκπληρώσουν σύμφωνα με το εθνικό συνταγματικό σύστημα κατανομής εξουσιών και αρμοδιοτήτων και με τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν υφιστάμενο όργανο ή να διατηρούν τα αρμόδια όργανα που έχουν ήδη οριστεί σύμφωνα με την οδηγία 2014/61/ΕΕ. Οι πληροφορίες σχετικά με τα καθήκοντα που ανατίθενται στο αρμόδιο όργανο ή στα αρμόδια όργανα θα πρέπει να δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης και να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, εκτός εάν αυτό έχει ήδη γίνει σύμφωνα με την οδηγία 2014/61/ΕΕ. Η διακριτική ευχέρεια που διατηρούν τα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή των καθηκόντων του ενιαίου σημείου πληροφόρησης σε περισσότερα του ενός αρμόδια όργανα δεν θα πρέπει να επηρεάζει την ικανότητά τους να εκπληρώνουν αποτελεσματικά τα εν λόγω καθήκοντα.

- (61) Το ορισθέν εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών και το αρμόδιο όργανο που εκτελεί τα καθήκοντα του ενιαίου σημείου πληροφόρησης θα πρέπει να διασφαλίζουν την αμεροληψία, την ανεξαρτησία και τον διαρθρωτικό διαχωρισμό έναντι των εμπλεκόμενων μερών, να ασκούν τις εξουσίες τους κατά τρόπο αμερόληπτο, διαφανή και έγκαιρο· και να διαθέτουν τις κατάλληλες ικανότητες και τους κατάλληλους πόρους.
- (62) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν κατάλληλες, αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τον παρόντα κανονισμό ή με δεσμευτική απόφαση που εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ένας φορέας εκμετάλλευσης δικτύου ή φορέας του δημόσιου τομέα παρέχει εκ προθέσεως ή λόγω βαριάς αμέλειας παραπλανητικές, εσφαλμένες ή ελλιπείς πληροφορίες μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.
- (63) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της εγκατάστασης υλικών υποδομών κατάλληλων για VHCN σε ολόκληρη την Ένωση με τρόπο που προάγει την εσωτερική αγορά δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη διότι εξακολουθούν να παρατηρούνται αποκλίνουσες προσεγγίσεις καθώς και λόγω της αργής και αναποτελεσματικής μεταφοράς της οδηγίας 2014/61/ΕΕ στο εθνικό δίκαιο, αλλά απεναντίας μπορούν, λόγω της κλίμακας της ανάπτυξης δικτύων και των επενδύσεων που απαιτούνται, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίζει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.
- (63β) Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης των κρατών μελών για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας ή της εξουσίας τους να διαφυλάσσουν άλλες ουσιώδεις κρατικές λειτουργίες, ιδίως όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την εδαφική ακεραιότητα και τη διατήρηση της δημόσιας τάξης. Στο πλαίσιο αυτό, εξαιρέσεις από τον παρόντα κανονισμό που χορηγούνται για τέτοια ζητήματα θα πρέπει να θεωρούνται δεόντως αιτιολογημένες και αναλογικές.
- (64) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα δε ο παρών κανονισμός επιδιώκει να διασφαλίσει πλήρη σεβασμό για το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και την προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα ιδιοκτησίας και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής. Ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.
- (65) Ο παρών κανονισμός περιλαμβάνει διατάξεις που καλύπτουν όλους τους τομείς ουσίας που καλύπτονται από την οδηγία 2014/61/ΕΕ, η οποία θα πρέπει συνεπώς να καταργηθεί.

- (66) Μια περίοδος είκοσι τεσσάρων μηνών μεταξύ της έναρξης ισχύος και της εφαρμογής έχει ως στόχο να δοθεί επαρκής χρόνος στα κράτη μέλη ώστε να διασφαλίσουν ότι η εθνική τους νομοθεσία δεν περιέχει στοιχεία που εμποδίζουν την ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στην περίπτωση μικρών δήμων με λιγότερους από 3 500 κατοίκους, τα κράτη μέλη μπορούν, υπό τους όρους του παρόντος κανονισμού, να προβλέπουν ότι η προθεσμία για την παροχή πληροφοριών σχετικά με αιτήσεις πρόσβασης σε υλική υποδομή παρατείνεται για πρόσθετη περίοδο 12 μηνών. Η περίοδος των είκοσι τεσσάρων μηνών ισχύει με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων του παρόντος κανονισμού σχετικά με την καθυστερημένη εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων, όπως ορίζεται σε αυτόν. Τα κράτη μέλη πρέπει να αποσύρουν τις εθνικές διατάξεις που αλληλεπικαλύπτονται με τον παρόντα κανονισμό ή αντιβαίνουν σε αυτόν έως την έναρξη της εφαρμογής του. Όσον αφορά τη θέσπιση νέας νομοθεσίας κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, από το άρθρο 4 παράγραφος 3 της ΣΕΕ προκύπτει ότι τα κράτη μέλη βάσει του καθήκοντος καλόπιστης συνεργασίας οφείλουν να μην προβαίνουν σε ενέργειες που θα έρχονταν σε σύγκρουση με μελλοντικούς κανόνες δικαίου της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός έχει ως στόχο να διευκολύνει και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας (VHCN) προωθώντας την από κοινού χρήση υφιστάμενων υλικών υποδομών και καθιστώντας δυνατή την αποδοτικότερη ανάπτυξη νέων υλικών υποδομών, προκειμένου η ανάπτυξη των εν λόγω δικτύων να πραγματοποιηθεί ταχύτερα και με χαμηλότερο κόστος.
2. Αν διάταξη του παρόντος κανονισμού αντιβαίνει σε διάταξη της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 ή της οδηγίας 2002/77/ΕΚ, υπερισχύει η σχετική διάταξη των οδηγιών αυτών.
3. Ο παρών κανονισμός καθορίζει ελάχιστες απαιτήσεις για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 1. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν ή να θεσπίζουν κανόνες σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης οι οποίοι είναι αυστηρότεροι ή πιο λεπτομερείς από τις εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις, εφόσον εξυπηρετούν την προώθηση της από κοινού χρήσης των υφιστάμενων υλικών υποδομών ή καθιστούν δυνατή την αποδοτικότερη εγκατάσταση νέων υλικών υποδομών.
4. Κατ' εξαίρεση από την παράγραφο 3, τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε εισάγουν κανόνες που είναι αυστηρότεροι ή πιο λεπτομερείς από τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 εδάφια α) έως ε), και στο άρθρο 3 παράγραφος 6, στο άρθρο 4 παράγραφος 5 δεύτερο εδάφιο, στο άρθρο 5 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 5 παράγραφος 4, στο άρθρο 6 παράγραφος 2 και στο άρθρο 8 παράγραφοι 7 και 8.
5. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης των κρατών μελών για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας και της εξουσίας τους να διαφυλάσσουν άλλες ουσιώδεις κρατικές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων της διασφάλισης της εδαφικής ακεραιότητας του κράτους και της διατήρησης της δημόσιας τάξης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ορισμοί της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, ιδίως οι ορισμοί «δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών», «δίκτυο πολύ υψηλής χωρητικότητας», «δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών», «σημείο τερματισμού δικτύου», «συναφείς ευκολίες», «τελικός χρήστης», «ασφάλεια δικτύων και υπηρεσιών», «πρόσβαση» και «φορέας εκμετάλλευσης».

Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «φορέας εκμετάλλευσης δικτύου»:
 - α) φορέας εκμετάλλευσης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 29) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
 - β) επιχείρηση που παρέχει υλική υποδομή με σκοπό την παροχή:
 - i) υπηρεσίας παραγωγής, μεταφοράς ή διανομής:
 - αερίου·
 - ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου φωτισμού·
 - θέρμανσης·
 - ύδρευσης, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ή επεξεργασίας ακαθάρτων και λυμάτων, καθώς και συστημάτων αποστράγγισης·
 - ii) μεταφορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων σιδηροδρόμων, οδών, συμπεριλαμβανομένων αστικών οδών, λιμένων και αερολιμένων·
- 2) «φορέας του δημόσιου τομέα»: κρατική, περιφερειακή ή τοπική αρχή, οργανισμός δημοσίου δικαίου ή ένωση αποτελούμενη από μία ή περισσότερες από τις εν λόγω αρχές ή από έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω οργανισμούς δημοσίου δικαίου·

3) «οργανισμοί δημοσίου δικαίου»: οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- α) έχουν συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος, χωρίς βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα·
 - β) έχουν νομική προσωπικότητα·
 - γ) χρηματοδοτούνται, πλήρως ή κατά το μεγαλύτερο μέρος, από κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου· ή η διαχείρισή τους υπόκειται στην εποπτεία των εν λόγω αρχών ή των εν λόγω οργανισμών· ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο του οποίου περισσότερα από τα μισά μέλη διορίζονται από κρατικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου·
- 4) «κυλική υποδομή»:
- α) κάθε στοιχείο δικτύου το οποίο προορίζεται να δεχθεί άλλα στοιχεία δικτύου χωρίς να καταστεί το ίδιο ενεργό στοιχείο του δικτύου, όπως σωληνώσεις, ιστοί, αγωγοί, θάλαμοι επιθεώρησης, φρεάτια, κυτία σύνδεσης, εγκαταστάσεις, πύργοι και στύλοι κεραιών, καθώς και κτίρια, συμπεριλαμβανομένης της στέγης τους και μέρους της πρόσοψής τους, ή οι είσοδοι σε κτίρια, και κάθε άλλο πάγιο στοιχείο που θα μπορούσε να είναι κατάλληλο για την υποδοχή στοιχείων δικτύων, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού οδών, όπως στύλοι φωτισμού, πινακίδες δρόμων, φωτεινοί σηματοδότες, διαφημιστικές πινακίδες, σταθμοί διοδίων, στάσεις λεωφορείων και τραμ και σταθμοί του μετρό και του τρένου·
 - β) όταν δεν υπάγονται σε δίκτυο ή ανήκουν σε φορείς του δημόσιου τομέα ή τελούν υπό τον έλεγχό τους: κτίρια, συμπεριλαμβανομένης της στέγης τους και μέρους της πρόσοψής τους, ή οι είσοδοι σε κτίρια και κάθε άλλο πάγιο στοιχείο που θα μπορούσε να είναι κατάλληλο για την υποδοχή στοιχείων δικτύου, συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού οδών, όπως στύλοι φωτισμού, πινακίδες δρόμων, φωτεινοί σηματοδότες, διαφημιστικές πινακίδες, σταθμοί διοδίων, στάσεις λεωφορείων και τραμ και σταθμοί του μετρό και του τρένου.

Τα καλώδια, συμπεριλαμβανομένων των ανενεργών ινών, καθώς και τα στοιχεία δικτύων που χρησιμοποιούνται για την παροχή νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸ δεν αποτελούν υλική υποδομή κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού.

5) «τεχνικά έργα»: κάθε αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή έργων πολιτικού μηχανικού, το οποίο επαρκεί καθαυτό για την εκπλήρωση μιας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας και το οποίο περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα στοιχεία υλικής υποδομής.

(6) «ενδοκιριακή υλική υποδομή»: υλική υποδομή ή εγκαταστάσεις στην τοποθεσία του τελικού χρήστη, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων που τελούν υπό συνιδιοκτησία, που προορίζονται για την υποδοχή ενσύρματων και/ή ασύρματων δικτύων πρόσβασης, εφόσον τα εν λόγω δίκτυα πρόσβασης είναι ικανά να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και να συνδέουν το σημείο πρόσβασης κτιρίου με το σημείο τερματισμού του δικτύου ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται να τοποθετείται το σημείο τερματισμού του δικτύου έξω από τη συγκεκριμένη τοποθεσία του τελικού χρήστη, έως το συγκεκριμένο σημείο όπου ο τελικός χρήστης συνδέεται για να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο.

(7) «ενδοκιριακή καλωδίωση οπτικών ινών»: καλώδια οπτικών ινών στην τοποθεσία του τελικού χρήστη, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων υπό συνιδιοκτησία, που προορίζονται για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τη σύνδεση του σημείου πρόσβασης κτιρίου με το σημείο τερματισμού του δικτύου ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται να τοποθετείται το σημείο τερματισμού του δικτύου εκτός της συγκεκριμένης τοποθεσίας του τελικού χρήστη, έως το συγκεκριμένο σημείο όπου ο τελικός χρήστης συνδέεται για να μπορεί να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο.

8) «ενδοκιριακές υλικές υποδομές έτοιμες για οπτικές ίνες»: ενδοκιριακές υλικές υποδομές που προορίζονται να δεχθούν στοιχεία οπτικών ινών.

9) «εργασίες ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας»: τεχνικά έργα στην τοποθεσία του τελικού χρήστη που περιλαμβάνουν δομικές μεταβολές ολόκληρης της ενδοκιριακής υλικής υποδομής ή σημαντικού τμήματος αυτής και για τα οποία απαιτείται οικοδομική άδεια, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΕΕ L 435 της 23.12.2020, σ. 1).

10) «άδεια»: ρητή ή σιωπηρή απόφαση ή σύνολο αποφάσεων που λαμβάνονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά από μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές και οι οποίες απαιτούνται βάσει του εθνικού δικαίου προκειμένου μια επιχείρηση να εκτελέσει οικοδομικές εργασίες ή έργα πολιτικού μηχανικού που απαιτούνται για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN.

11) «σημείο πρόσβασης κτιρίου»: συγκεκριμένο σημείο, εντός ή εκτός του κτιρίου, εύκολα προσιτό σε περισσότερες από μία επιχειρήσεις που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μέσω του οποίου εξασφαλίζεται η σύνδεση με τις ενδοκιριακές υλικές υποδομές που είναι έτοιμες για οπτικές ίνες.

12) «δικαιώματα διέλευσης»: τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 43 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, τα οποία χορηγούνται σε φορέα εκμετάλλευσης για την εγκατάσταση ευκολιών σε δημόσια ή ιδιωτική ιδιοκτησία, ή πάνω ή κάτω από αυτήν, για την εγκατάσταση VHCN και συναφών ευκολιών.

Άρθρο 3

Πρόσβαση σε υφιστάμενες υλικές υποδομές

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή και όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ικανοποιούν, κατόπιν γραπτής αίτησης φορέα εκμετάλλευσης, όλες τις εύλογες αιτήσεις πρόσβασης στην εν λόγω υλική υποδομή υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, με σκοπό την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή ικανοποιούν όλες τις εύλογες αιτήσεις πρόσβασης και υπό όρους και προϋποθέσεις που δεν εισάγουν διακρίσεις. Οι εν λόγω γραπτές αιτήσεις προσδιορίζουν τα στοιχεία της υλικής υποδομής για τα οποία ζητείται πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων προθεσμιών. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με τις εν λόγω αιτήσεις.

2. Κατά τον καθορισμό δίκαιων και εύλογων όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) υφιστάμενες συμβάσεις και εμπορικούς όρους και προϋποθέσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης που ζητούν πρόσβαση και φορέων εκμετάλλευσης δικτύων ή δημόσιων φορέων που παρέχουν πρόσβαση σε υλικές υποδομές·
- β) την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι ο πάροχος πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων συναφών ευκολιών, έχει εύλογη δυνατότητα ανάκτησης των δαπανών με τις οποίες επιβαρύνεται προκειμένου να παρέχει πρόσβαση στην υλική υποδομή του, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών εθνικών προϋποθέσεων, των επιχειρηματικών μοντέλων, και τυχόν ισχύουσας τιμολογιακής διάρθρωσης για την παροχή εύλογης δυνατότητας ανάκτησης δαπανών· στην περίπτωση των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λαμβάνονται επίσης υπόψη τυχόν διορθωτικά μέτρα που επιβάλλονται από εθνική ρυθμιστική αρχή·
- γ) τον αντίκτυπο της ζητούμενης πρόσβασης στο επιχειρηματικό σχέδιο του παρόχου πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων στην υλική υποδομή στην οποία ζητείται πρόσβαση, καθώς και την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι ο πάροχος πρόσβασης λαμβάνει δίκαιη απόδοση της επένδυσής του, η οποία συνάδει με τις συνθήκες της σχετικής αγοράς και με τα διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, ιδίως για τις επιχειρήσεις που παρέχουν κατά κύριο λόγο υποδομές πύργων, και προσφέρει υλική πρόσβαση σε περισσότερες από μία επιχειρήσεις που παρέχουν ή είναι εξουσιοδοτημένες να παρέχουν δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

Στην ειδική περίπτωση της πρόσβασης των φορέων εκμετάλλευσης σε υλική υποδομή, τα όργανα επίλυσης διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις κατευθυντήριες οδηγίες που καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 9, μπορούν, κατά τον καθορισμό των δίκαιων και εύλογων όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση της πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των τιμών, να λαμβάνουν υπόψη:

- την οικονομική βιωσιμότητα των εν λόγω επενδύσεων με βάση το προφίλ κινδύνου τους·
- τυχόν χρονοδιάγραμμα για την απόδοση της επένδυσης·
- τυχόν επιπτώσεις της πρόσβασης στον κατάντη ανταγωνισμό και, κατά συνέπεια, στις τιμές και στην απόδοση της επένδυσης·
- τυχόν απόσβεση των πάγιων στοιχείων του δικτύου κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης πρόσβασης·

- τυχόν υπόμνημα επιχειρηματικής σκοπιμότητας στο οποίο στηρίχτηκε η επένδυση κατά τον χρόνο πραγματοποίησής της, ιδίως στις υλικές υποδομές που χρησιμοποιούνται για την παροχή συνδεσιμότητας, και
- τυχόν δυνατότητα που είχε προσφερθεί προηγουμένως στον αιτούντα πρόσβαση για συνεπένδυση στην εγκατάσταση της υλικής υποδομής, κυρίως σύμφωνα με το άρθρο 76 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, ή για συνεγκατάσταση παράλληλα με αυτή.

3. Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση σε συγκεκριμένη υλική υποδομή, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) έλλειψη τεχνικής καταλληλότητας της υλικής υποδομής στην οποία ζητείται πρόσβαση για την υποδοχή οποιουδήποτε από τα στοιχεία των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 VHCN·
- β) έλλειψη διαθέσιμου χώρου για την υποδοχή των στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μεταξύ άλλων αφού ληφθεί υπόψη η μελλοντική ανάγκη του παρόχου πρόσβασης για χώρο, η οποία αποδεικνύεται επαρκώς, όπως στα δημοσίως διαθέσιμα επενδυτικά σχέδια ή μέσω ορίου για την επιτρεπόμενη χωρητικότητα υπό τη μορφή ποσοστού της συνολικής χωρητικότητας·
- γ) υφιστάμενοι αιτιολογημένοι λόγοι που σχετίζονται με την ασφάλεια, την εθνική ασφάλεια και τη δημόσια υγεία·
- δ) υφιστάμενοι δεόντως αιτιολογημένοι λόγοι που σχετίζονται με την ακεραιότητα και την ασφάλεια οποιουδήποτε δικτύου, ιδίως κρίσιμης εθνικής υποδομής·
- ε) υφιστάμενος δεόντως αιτιολογημένος κίνδυνος σοβαρών παρεμβολών των προγραμματισμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην παροχή άλλων υπηρεσιών μέσω της ίδιας υλικής υποδομής· ή
- στ) διαθεσιμότητα βιώσιμων εναλλακτικών μέσων παθητικής χονδρικής υλικής πρόσβασης σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε αποδεσμοποίηση ανενεργών ή οπτικών ινών, που παρέχονται από τον ίδιο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου και είναι κατάλληλα για την παροχή VHCN, εφόσον η πρόσβαση αυτή προσφέρεται υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλική υποδομή μπορούν να αρνηθούν την πρόσβαση σε συγκεκριμένη υλική υποδομή όταν υπάρχουν βιώσιμα εναλλακτικά μέσα ανοικτής χονδρικής πρόσβασης χωρίς διακρίσεις σε δίκτυα επικοινωνιών πολύ υψηλής χωρητικότητας που παρέχονται από τον ίδιο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου ή από τον ίδιο δημόσιο φορέα, υπό την προϋπόθεση ότι:

- i. τα εν λόγω εναλλακτικά μέσα χονδρικής πρόσβασης προσφέρονται υπό δίκαιους και εύλογους όρους και προϋποθέσεις· και
- ii. το έργο εγκατάστασης του αιτούντος φορέα εκμετάλλευσης αφορά την ίδια περιοχή κάλυψης και δεν υπάρχει άλλο δίκτυο οπτικών ινών που να συνδέει τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη (FttP) και να εξυπηρετεί την εν λόγω περιοχή κάλυψης.

Σε περίπτωση άρνησης παροχής πρόσβασης, ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου ή ο φορέας του δημόσιου τομέα που κατέχει ή ελέγχει υλική υποδομή κοινοποιεί γραπτώς στον αιτούντα πρόσβαση τους συγκεκριμένους και λεπτομερείς λόγους της άρνησης αυτής το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους αίτησης πρόσβασης, με εξαίρεση τις κρίσιμες εθνικές υποδομές όπως ορίζονται στο εθνικό δίκαιο, για τις οποίες δεν απαιτείται η αναφορά συγκεκριμένων και λεπτομερών λόγων κατά την κοινοποίηση της άρνησης στον αιτούντα.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να συστήσουν ή να ορίσουν φορέα για τον συντονισμό των αιτήσεων πρόσβασης σε υλική υποδομή που ανήκει ή ελέγχεται από φορείς του δημόσιου τομέα, την παροχή νομικών και τεχνικών συμβουλών μέσω της διαπραγμάτευσης όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης και τη διευκόλυνση της παροχής πληροφοριών μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης που αναφέρεται στο άρθρο 10.

5. Υλικές υποδομές που υπόκεινται ήδη σε υποχρεώσεις πρόσβασης που επιβάλλονται από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 ή από άλλες αρμόδιες αρχές ή που προκύπτουν από την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 για όσο διάστημα ισχύουν οι εν λόγω υποχρεώσεις πρόσβασης.

6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλικές υποδομές ή ορισμένες κατηγορίες υλικών υποδομών μπορούν να μην εφαρμόζουν τις παραγράφους 1, 2 και 3 στις εν λόγω υλικές υποδομές ή στις εν λόγω κατηγορίες υλικών υποδομών για λόγους αρχιτεκτονικής, ιστορικής, θρησκευτικής ή περιβαλλοντικής αξίας ή για λόγους δημόσιας προστασίας, άμυνας, ασφάλειας και υγείας. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις εν λόγω υλικές υποδομές ή κατηγορίες υλικών υποδομών στην επικράτειά τους βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων. Ο κατάλογος των κατηγοριών υλικής υποδομής και τα κριτήρια που εφαρμόζονται για τον προσδιορισμό τους δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

7. Οι φορείς εκμετάλλευσης έχουν το δικαίωμα να παρέχουν πρόσβαση στην υλική υποδομή τους με σκοπό την εγκατάσταση άλλων δικτύων εκτός των δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή συναφών ευκολιών.

8. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα ιδιοκτησίας του ιδιοκτήτη της υλικής υποδομής στις περιπτώσεις στις οποίες ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου ή ο φορέας του δημόσιου τομέα δεν είναι ο ιδιοκτήτης, ούτε το δικαίωμα ιδιοκτησίας οποιουδήποτε άλλου τρίτου, όπως ιδιοκτητών εκτάσεων γης και ακινήτων ή, κατά περίπτωση, τα δικαιώματα των ενοικιαστών.

9. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 4

Διαφάνεια σχετικά με τις υλικές υποδομές

1. Προκειμένου να ζητήσει πρόσβαση σε υλική υποδομή σύμφωνα με το άρθρο 3, κάθε φορέας εκμετάλλευσης έχει δικαίωμα πρόσβασης, κατόπιν αιτήσεως, στις ακόλουθες ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με υφιστάμενες υλικές υποδομές σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης:

- α) τοποθεσία και/ή όδευση με γεωαναφορά·
- β) είδος και τρέχουσα χρήση της υποδομής·
- γ) σημείο επαφής.

Οι εν λόγω ελάχιστες πληροφορίες είναι προσβάσιμες, υπό αναλογικούς και διαφανείς όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός 15 εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης παροχής πληροφοριών. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά 15 εργάσιμες ημέρες. Οι φορείς εκμετάλλευσης που ζητούν πρόσβαση ενημερώνονται σχετικά με τη νέα προθεσμία μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

Κάθε φορέας εκμετάλλευσης που ζητεί πρόσβαση σε πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο προσδιορίζει την περιοχή στην οποία προβλέπει την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών.

Η πρόσβαση στις ελάχιστες πληροφορίες μπορεί να περιορίζεται ή να απορρίπτεται μόνον όταν αυτό απαιτείται για την εγγύηση της ασφάλειας ορισμένων κτιρίων που ανήκουν σε φορείς του δημόσιου τομέα ή ελέγχονται από αυτούς, της ασφάλειας των δικτύων και της ακεραιότητάς τους, της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας των εθνικών κρίσιμων υποδομών, της δημόσιας υγείας ή ασφάλειας, όταν οι υλικές υποδομές δεν υπόκεινται σε υποχρεώσεις πρόσβασης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6, ή για λόγους εμπιστευτικότητας ή επιχειρησιακού και επιχειρηματικού απορρήτου.

2. Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα καθιστούν διαθέσιμες τις ελάχιστες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης και σε ηλεκτρονική μορφή, αρχής γενομένης το αργότερο 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα καθιστούν αμέσως διαθέσιμη κάθε επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών και κάθε νέα ελάχιστη πληροφορία που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Σε περίπτωση που οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων ή οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ζητήσουν να διατίθενται οι ελλείπουσες πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης, με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να επιβάλλουν κυρώσεις σε φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και φορείς του δημόσιου τομέα που έχουν στην κυριότητα ή υπό τον έλεγχό τους υλική υποδομή, λόγω μη συμμόρφωσης με την εν λόγω υποχρέωση.

3. Οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων και οι φορείς του δημόσιου τομέα ικανοποιούν εύλογες αιτήσεις για επιτόπιες έρευνες συγκεκριμένων στοιχείων της υλικής υποδομής τους κατόπιν ειδικής αίτησης που υποβάλλεται από φορέα εκμετάλλευσης. Στις αιτήσεις αυτές προσδιορίζονται τα συγκεκριμένα στοιχεία της υλικής υποδομής με σκοπό την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών. Οι επιτόπιες έρευνες των συγκεκριμένων στοιχείων της υλικής υποδομής εγκρίνονται υπό αναλογικούς και διαφανείς όρους και χωρίς διακρίσεις εντός 1 μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης, με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 τέταρτο εδάφιο. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με τις εν λόγω αιτήσεις.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται στο σύνολο ή σε τμήματα των κρίσιμων εθνικών υποδομών, όπως αυτές ορίζονται στο εθνικό δίκαιο για λόγους ασφαλείας.

5. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 δεν εφαρμόζονται:

- α) στην περίπτωση υλικής υποδομής που δεν είναι τεχνικά κατάλληλη για την εγκατάσταση VHCN ή συναφών ευκολιών· ή
- β) σε ειδικές περιπτώσεις στις οποίες η υποχρέωση παροχής πληροφοριών σχετικά με ορισμένα είδη υφιστάμενων υλικών υποδομών σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο θα ήταν δυσανάλογη, βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους που διενεργείται από τα κράτη μέλη και βάσει διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη· ή
- γ) όταν οι υλικές υποδομές δεν υπόκεινται σε υποχρεώσεις πρόσβασης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 6.

Η αιτιολόγηση, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή τέτοιων εξαιρέσεων δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

6. Οι φορείς εκμετάλλευσης που αποκτούν πρόσβαση σε πληροφορίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν την τήρηση της εμπιστευτικότητας και του επιχειρησιακού και επιχειρηματικού απορρήτου.

Άρθρο 5

Συντονισμός τεχνικών έργων

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλικές υποδομές και όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, έχουν το δικαίωμα να διαπραγματεύονται συμφωνίες με φορείς εκμετάλλευσης για τον συντονισμό τεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής του κόστους, με σκοπό την εγκατάσταση στοιχείων δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας ή συναφών ευκολιών.

2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα που κατέχουν ή ελέγχουν υλικές υποδομές και όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, όταν εκτελούν ή σχεδιάζουν να εκτελέσουν άμεσα ή έμμεσα τεχνικά έργα, τα οποία χρηματοδοτούνται πλήρως ή εν μέρει με δημόσια μέσα, ικανοποιούν κάθε εύλογη γραπτή αίτηση συντονισμού των εν λόγω τεχνικών έργων υπό διαφανείς όρους και χωρίς διακρίσεις, η οποία υποβάλλεται από φορείς εκμετάλλευσης με σκοπό την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με τις εν λόγω αιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων μερικής χρηματοδότησης.

Οι αιτήσεις αυτές ικανοποιούνται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) αυτό δεν συνεπάγεται μη ανακτήσιμες πρόσθετες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούνται λόγω πρόσθετων καθυστερήσεων, για τον φορέα εκμετάλλευσης δικτύου που προέβλεψε αρχικά τα εν λόγω τεχνικά έργα, με την επιφύλαξη της δυνατότητας να συμφωνηθεί η κατανομή του κόστους μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών·
- β) ο φορέας εκμετάλλευσης δικτύου που προέβλεψε αρχικά τα τεχνικά έργα διατηρεί τον έλεγχο του συντονισμού των έργων·
- γ) η αίτηση συντονισμού κατατίθεται το συντομότερο δυνατόν και, όταν απαιτείται άδεια, τουλάχιστον 2 μήνες πριν από την υποβολή του τελικού σχεδίου στις αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση αδειών.

3. Αίτηση συντονισμού τεχνικών έργων που υποβάλλεται από επιχείρηση η οποία παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογη εφόσον πληρούνται αμφότερες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η αίτηση αφορά περιοχή που υπόκειται σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες διαδικασίες:
 - i) πρόβλεψη της εμβέλειας των ευρυζωνικών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των VHCN, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
 - ii) πρόσκληση για δήλωση της πρόθεσης εγκατάστασης VHCN, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972·
 - iii) δημόσια διαβούλευση σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις·

- β) η αιτούσα επιχείρηση δεν εξέφρασε την πρόθεσή της να εγκαταστήσει VHCN στην περιοχή που αναφέρεται στο στοιχείο α) σε οποιαδήποτε από τις πλέον πρόσφατες διαδικασίες μεταξύ εκείνων που απαριθμούνται στο εν λόγω στοιχείο, η οποία καλύπτει την περίοδο κατά την οποία υποβάλλεται η αίτηση συντονισμού.

Εάν μια αίτηση συντονισμού θεωρηθεί μη εύλογη βάσει του πρώτου εδαφίου, η επιχείρηση που παρέχει ή είναι εξουσιοδοτημένη να παρέχει δημόσια δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η οποία αρνείται τον συντονισμό τεχνικών έργων εγκαθιστά υλική υποδομή με επαρκή χωρητικότητα για την κάλυψη πιθανών μελλοντικών εύλογων αναγκών για πρόσβαση τρίτων.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 2 και 3 δεν εφαρμόζονται σε είδη έργων που έχουν περιορισμένο πεδίο εφαρμογής, όπως όσον αφορά την αξία, το μέγεθος ή τη διάρκεια, ή για κρίσιμες εθνικές υποδομές. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν το είδος των τεχνικών έργων που θεωρείται ότι έχουν περιορισμένο πεδίο εφαρμογής ή σχετίζονται, σύμφωνα με το ενωσιακό ή το εθνικό δίκαιο, με κρίσιμες εθνικές υποδομές βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων. Οι πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω είδη τεχνικών έργων δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην δημοσιεύσουν πληροφορίες που αφορούν τις κρίσιμες εθνικές υποδομές.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 6

Διαφάνεια σχετικά με τα προγραμματισμένα τεχνικά έργα

1. Για την υποβολή αίτησης συντονισμού των τεχνικών έργων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, κάθε φορέας εκμετάλλευσης δικτύου καθιστά διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης τις ακόλουθες ελάχιστες πληροφορίες:

- α) την τοποθεσία με γεωαναφορά και το είδος των έργων·
- β) τα στοιχεία της σχετικής υλικής υποδομής·
- γ) την προβλεπόμενη ημερομηνία έναρξης και τη διάρκεια των έργων·

- δ) την προβλεπόμενη ημερομηνία υποβολής του τελικού σχεδίου στις αρμόδιες αρχές για τη χορήγηση αδειών, κατά περίπτωση
- ε) ένα σημείο επαφής.

Ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο για προγραμματισμένα τεχνικά έργα που σχετίζονται με την υλική υποδομή του είναι ορθές και επικαιροποιημένες και διατίθενται αμέσως, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Αυτό πρέπει να γίνεται αμέσως μόλις οι πληροφορίες τεθούν στη διάθεση του φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου και, σε κάθε περίπτωση και εφόσον προβλέπεται άδεια, το αργότερο 3 μήνες πριν από την πρώτη υποβολή της αίτησης χορήγησης άδειας στις αρμόδιες αρχές.

Προκειμένου να διευκολυνθούν οι συμφωνίες για τον συντονισμό των τεχνικών έργων κατά την κατασκευή ή την ανακαίνιση αστικών οδών ή πεζοδρομίων που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχο φορέων του δημόσιου τομέα, οι φορείς του δημόσιου τομέα καθιστούν διαθέσιμες σε ηλεκτρονική μορφή μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης τις πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. Αυτό γίνεται αμέσως μόλις οι πληροφορίες τεθούν στη διάθεση του φορέα του δημόσιου τομέα και, σε κάθε περίπτωση και εφόσον ζητείται άδεια, το αργότερο 3 μήνες πριν από την πρώτη υποβολή της αίτησης χορήγησης άδειας στις αρμόδιες αρχές.

Οι φορείς εκμετάλλευσης έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις ελάχιστες πληροφορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σε ηλεκτρονική μορφή, κατόπιν αιτήσεως, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Η αίτηση πρόσβασης σε πληροφορίες προσδιορίζει την περιοχή στην οποία ο αιτών φορέας εκμετάλλευσης προβλέπει την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών. Εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης παροχής πληροφοριών, οι ζητηθείσες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες υπό αναλογικούς και διαφανείς όρους και χωρίς διακρίσεις. Σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά 15 εργάσιμες ημέρες. Η πρόσβαση στις ελάχιστες πληροφορίες μπορεί να περιορίζεται ή να απορρίπτεται μόνο στον βαθμό που απαιτείται για λόγους ασφάλειας των δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων των κρίσιμων υποδομών, και για την ακεραιότητά τους ή για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας υγείας ή ασφάλειας, εμπιστευτικότητας ή επιχειρησιακού και επιχειρηματικού απορρήτου.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε πληροφορίες σχετικά με είδη τεχνικών έργων που είναι περιορισμένης εμβέλειας, όπως όσον αφορά την αξία, το μέγεθος ή τη διάρκεια, στην περίπτωση κρίσιμων εθνικών υποδομών, ή για λόγους δημόσιας ασφάλειας, εθνικής ασφάλειας ή έκτακτης ανάγκης. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν, βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων, τα είδη τεχνικών έργων τα οποία θα θεωρούνταν περιορισμένης εμβέλειας ή αφορούν κρίσιμες εθνικές υποδομές, καθώς και τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή τους λόγους εθνικής ασφάλειας που θα δικαιολογούσαν τη μη υπαγωγή στην υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Οι πληροφορίες σχετικά με τα είδη τεχνικών έργων που εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις διαφάνειας δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην δημοσιεύσουν πληροφορίες που αφορούν τις κρίσιμες εθνικές υποδομές.

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης αδειών και δικαιώματα διέλευσης

1. Οι αρμόδιες αρχές δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα ούτε εμποδίζουν την εγκατάσταση οποιουδήποτε στοιχείου VHCN ή συναφών ευκολιών. Τα κράτη μέλη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνουν τη συνοχή των κανόνων που διέπουν τους όρους και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη χορήγηση αδειών και τα δικαιώματα διέλευσης που απαιτούνται για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών, σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να διατηρούν κανόνες και διασφαλίσεις για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας.
2. Οι αρμόδιες αρχές καθιστούν διαθέσιμες όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες προϋποθέσεις και διαδικασίες για τη χορήγηση αδειών και τα δικαιώματα διέλευσης που παρέχονται μέσω διοικητικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων και τυχόν πληροφορίες που αφορούν εξαιρέσεις από ορισμένες ή όλες τις άδειες ή τα δικαιώματα διέλευσης που απαιτούνται βάσει του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης σε ηλεκτρονική μορφή.
3. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης μπορούν να υποβάλλουν, μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης, σε ηλεκτρονική μορφή, αιτήσεις για άδειες ή δικαιώματα διέλευσης και να ανακτούν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της αίτησής τους. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίσουν λεπτομερείς διαδικασίες για την ανάκτηση των πληροφοριών.

4. διαγράφεται

5. Οι αρμόδιες αρχές χορηγούν ή αρνούνται να χορηγήσουν τις άδειες, πλην των δικαιωμάτων διέλευσης, εντός μέγιστου διαστήματος 4 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους αίτησης χορήγησης άδειας.

Η πληρότητα της αίτησης για χορήγηση αδειών ή δικαιωμάτων διέλευσης καθορίζεται από τις αρμόδιες αρχές εντός 20 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης. Η αίτηση θεωρείται πλήρης, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές κάλεσαν εντός της εν λόγω προθεσμίας τον αιτούντα να παράσχει τυχόν πληροφορίες που λείπουν.

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο ισχύουν με την επιφύλαξη άλλων ειδικών προθεσμιών ή υποχρεώσεων που προβλέπονται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας και εφαρμόζονται στη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας προσφυγής, δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή δυνάμει του εθνικού δικαίου σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Κατ' εξαίρεση και βάσει αιτιολογημένου λόγου, η προθεσμία των 4 μηνών που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο και στην παράγραφο 6 μπορεί να παραταθεί αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή. Τυχόν παράταση περιορίζεται στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τους 4 μήνες εκτός από τις περιπτώσεις όπου απαιτείται η τήρηση άλλων ειδικών προθεσμιών ή υποχρεώσεων που προβλέπονται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας και εφαρμόζονται στη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας προσφυγής, δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή δυνάμει του εθνικού δικαίου σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Τα κράτη μέλη εκθέτουν τους λόγους που δικαιολογούν την εν λόγω παράταση και τους δημοσιεύουν εκ των προτέρων μέσω ενιαίων σημείων πληροφόρησης.

Η άρνηση χορήγησης άδειας ή δικαιώματος διέλευσης αιτιολογείται δεόντως με βάση αντικειμενικά, διαφανή και αναλογικά κριτήρια χωρίς διακρίσεις.

6. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 43 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, όταν απαιτούνται δικαιώματα διέλευσης σε δημόσια ή, κατά περίπτωση, ιδιωτική ιδιοκτησία, ή πάνω ή κάτω από αυτήν, με προηγούμενη εξουσιοδότηση του ιδιοκτήτη ή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών επιπλέον των αδειών, οι αρμόδιες αρχές χορηγούν τα εν λόγω δικαιώματα διέλευσης εντός περιόδου 4 μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της πλήρους αίτησης, εκτός από την περίπτωση της απαλλοτρίωσης.

7. *διαγράφεται*

8. Τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να καθορίζουν κατηγορίες εγκατάστασης στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών που δεν υπόκεινται σε διαδικασία αδειοδότησης κατά την έννοια του παρόντος άρθρου.

9. Τα κράτη μέλη μπορούν, μεταξύ άλλων, να απαιτούν άδειες για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών σε κτίρια ή χώρους αρχιτεκτονικής, ιστορικής, θρησκευτικής ή περιβαλλοντικής αξίας που προστατεύονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή όταν αυτό είναι αναγκαίο για λόγους δημόσιας ασφάλειας, ασφάλειας των κρίσιμων υποδομών ή για λόγους περιβαλλοντικού χαρακτήρα.

10. Οι άδειες, πλην των δικαιωμάτων διέλευσης, που απαιτούνται για την εγκατάσταση στοιχείων VHCN ή συναφών ευκολιών δεν υπόκεινται σε τέλη ή επιβαρύνσεις που υπερβαίνουν τις διοικητικές δαπάνες, όπως προβλέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, στο άρθρο 16 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

Άρθρο 8

Ενδοκτιριακές υλικές υποδομές και ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών

1. Όλα τα νεόδμητα κτίρια ή εκείνα που υποβάλλονται σε εργασίες ανακαίνισης μεγάλης κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των πολυκατοικιών που περιέχουν στοιχεία υπό συνιδιοκτησία, στην τοποθεσία του τελικού χρήστη, για τα οποία έχουν υποβληθεί αιτήσεις για έκδοση οικοδομικής άδειας 24 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, είναι εξοπλισμένα με σημείο πρόσβασης κτιρίου, με ενδοκτιριακή υλική υποδομή έτοιμη για οπτικές ίνες και με ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου, ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται να τοποθετείται το σημείο τερματισμού του δικτύου έξω από τη συγκεκριμένη τοποθεσία του τελικού χρήστη, έως το υλικό σημείο στο οποίο ο τελικός χρήστης συνδέεται για να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο.

2. *διαγράφεται*

3. Εάν δεν αυξάνεται δυσανάλογα το κόστος των εργασιών ανακαίνισης και είναι τεχνικά εφικτό, εντός 24 μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, όλα τα κτίρια στην τοποθεσία των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων τους που τελούν υπό συνιδιοκτησία, τα οποία υποβάλλονται σε ανακαινίσεις μεγάλης κλίμακας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 10) της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, είναι εξοπλισμένα με σημείο πρόσβασης κτιρίου, ενδοκτιριακή υλική υποδομή έτοιμη για οπτικές ίνες και ενδοκτιριακή καλωδίωση οπτικών ινών, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσεων έως τα σημεία τερματισμού του δικτύου, ή, στα κράτη μέλη όπου επιτρέπεται να τοποθετείται το σημείο τερματισμού του δικτύου έξω από τη συγκεκριμένη τοποθεσία του τελικού χρήστη, έως το υλικό σημείο στο οποίο ο τελικός χρήστης συνδέεται για να έχει πρόσβαση στο δημόσιο δίκτυο.

4. Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τα σχετικά πρότυπα ή τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 το αργότερο 18 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Τα εν λόγω πρότυπα ή οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) τις προδιαγραφές του σημείου πρόσβασης κτιρίου και τις προδιαγραφές της διεπαφής οπτικών ινών·
- β) τις προδιαγραφές των καλωδίων·
- γ) τις προδιαγραφές των πριζών·
- δ) τις προδιαγραφές των σωληνώσεων ή των μικροαγωγών·
- ε) τις τεχνικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την αποφυγή παρεμβολών στην ηλεκτρική καλωδίωση·
- στ) την ελάχιστη ακτίνα καμπυλότητας·
- ζ) τις τεχνικές προδιαγραφές για την εγκατάσταση καλωδίωσης.

5. Τα κτίρια που είναι εξοπλισμένα σύμφωνα με το παρόν άρθρο είναι επιλέξιμα, σε οικειοθελή βάση και σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζουν τα κράτη μέλη, για να λάβουν σήμα «έτοιμο για οπτική ίνα», όταν τα κράτη μέλη έχουν επιλέξει να καθιερώσουν τέτοιο σήμα.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν συστήματα πιστοποίησης με σκοπό την απόδειξη της συμμόρφωσης με τα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 4, καθώς και της επιλεξιμότητας για το σήμα «έτοιμο-για-οπτική-ίνα» που προβλέπεται στην παράγραφο 5. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαρτούν την έκδοση των οικοδομικών αδειών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 3 από τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ή τις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο βάσει τεχνικού έργου και, κατά περίπτωση, με την άδεια για τη χρήση που το κτίριο προβλέπεται να έχει μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, βάσει πιστοποιημένης έκθεσης δοκιμών ή παρόμοιας διαδικασίας που καθορίζεται από τα κράτη μέλη, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει επιτόπια επιθεώρηση των κτιρίων ή αντιπροσωπευτικού δείγματος αυτών.

7. Οι παράγραφοι 1 και 3 δεν εφαρμόζονται σε ορισμένες κατηγορίες κτιρίων, όταν η συμμόρφωση με τις εν λόγω παραγράφους είναι δυσανάλογη, από την άποψη του κόστους για τους μεμονωμένους ιδιοκτήτες ή τους συνιδιοκτήτες βάσει αντικειμενικών στοιχείων. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις εν λόγω κατηγορίες κτιρίων βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν ότι οι παράγραφοι 1 και 3 δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται με τις κατάλληλες τεχνικές προσαρμογές, σε ορισμένα είδη κτιρίων, όπως ειδικές κατηγορίες μνημείων, ιστορικών κτιρίων, στρατιωτικών κτιρίων και κτιρίων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εθνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις εν λόγω κατηγορίες κτιρίων βάσει δεόντως αιτιολογημένων και αναλογικών λόγων. Οι πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες κτιρίων δημοσιεύονται μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

Άρθρο 9

Πρόσβαση σε ενδοκτιριακές υλικές υποδομές

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 πρώτο εδάφιο, κάθε πάροχος δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει το δικαίωμα να αναπτύξει το δίκτυό του με δικές του δαπάνες μέχρι το σημείο πρόσβασης κτιρίου.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, κάθε πάροχος δημόσιου δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει δικαίωμα πρόσβασης σε κάθε υφιστάμενη ενδοκτιριακή υλική υποδομή με σκοπό την εγκατάσταση στοιχείων VHCN, εάν η κατασκευή δεύτερης υποδομής είναι τεχνικά ανέφικτη ή οικονομικά μη αποδοτική.

3. Κάθε κάτοχος δικαιώματος χρήσης του σημείου πρόσβασης κτιρίου και των ενδοκτιριακών υλικών υποδομών ικανοποιεί όλες τις εύλογες γραπτές αιτήσεις πρόσβασης στο σημείο πρόσβασης κτιρίου και στις ενδοκτιριακές υλικές υποδομές οι οποίες υποβάλλονται από παρόχους δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό δίκαιους, εύλογους και χωρίς διακρίσεις όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, κατά περίπτωση. Τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με τις εν λόγω αιτήσεις.
4. Ελλείψει διαθέσιμων ενδοκτιριακών υλικών υποδομών έτοιμων για οπτικές ίνες, κάθε πάροχος δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει το δικαίωμα τερματισμού του δικτύου του στον χώρο του συνδρομητή, εφόσον συμφωνεί ο ιδιοκτήτης ή ο συνδρομητής, χρησιμοποιώντας την υφιστάμενη ενδοκτιριακή υποδομή στον βαθμό που είναι διαθέσιμη και προσβάσιμη σύμφωνα με την παράγραφο 3, και υπό την προϋπόθεση ότι ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις στην ιδιωτική ιδιοκτησία τρίτων.
5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα ιδιοκτησίας του ιδιοκτήτη του σημείου πρόσβασης κτιρίου ή των ενδοκτιριακών υλικών υποδομών εφόσον ο κάτοχος δικαιώματος χρήσης των εν λόγω υποδομών ή του σημείου πρόσβασης δεν είναι ο ιδιοκτήτης τους, ούτε το δικαίωμα ιδιοκτησίας άλλων τρίτων, όπως ιδιοκτητών εκτάσεων γης και κτιρίων.
6. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10

Ψηφιοποίηση των ενιαίων σημείων πληροφόρησης

1. Τα ενιαία σημεία πληροφόρησης καθιστούν διαθέσιμα κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία, όπως με τη μορφή διαδικτυακών πυλών, ηλεκτρονικών διευθύνσεων, βάσεων δεδομένων, ψηφιακών πλατφορμών ή ψηφιακών εφαρμογών, ώστε να καθίσταται δυνατή η επιγραμμική άσκηση όλων των δικαιωμάτων και η συμμόρφωση με όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να διασυνδέουν ή να ενοποιούν πλήρως ή εν μέρει διάφορα ψηφιακά εργαλεία τα οποία υποστηρίζουν τα ενιαία σημεία πληροφόρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κατά περίπτωση.

3. Τα κράτη μέλη ορίζουν ένα ενιαίο εθνικό ψηφιακό σημείο εισόδου, το οποίο αποτελείται από κοινή διεπαφή χρήστη που εξασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση στα ψηφιοποιημένα ενιαία σημεία πληροφόρησης.

Άρθρο 11

Επίλυση διαφορών

1. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας παραπομπής της υπόθεσης σε δικαστήριο, κάθε μέρος έχει το δικαίωμα να παραπέμψει στο αρμόδιο εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών, που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 12, διαφορά η οποία ενδέχεται να ανακύψει:

- α) όταν απορρίπτεται η πρόσβαση σε υφιστάμενη υποδομή ή δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία για συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, εντός **2 μηνών** από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης πρόσβασης σύμφωνα με το άρθρο 3·
- β) σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα άρθρα 4 και 6, μεταξύ άλλων όταν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν παρέχονται εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών ή, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, εντός δεκαπέντε επιπλέον εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης δυνάμει του άρθρου 4, και εντός δύο εβδομάδων από την υποβολή της αίτησης δυνάμει του άρθρου 6·
- γ) όταν δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία για τον συντονισμό τεχνικών έργων σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 εντός 1 μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της επίσημης αίτησης συντονισμού τεχνικών έργων· ή
- δ) όταν δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία για την πρόσβαση σε ενδοκτιριακές υλικές υποδομές που αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 ή 3 εντός 1 μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της επίσημης αίτησης πρόσβασης.

1α. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι σε περίπτωση διαφορών κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχεία α) και δ), όταν η οντότητα από την οποία ζήτησε πρόσβαση ο φορέας εκμετάλλευσης είναι ταυτόχρονα η οντότητα που δικαιούται να παραχωρήσει δικαίωμα διέλευσης στην ιδιοκτησία στην οποία, εντός της οποίας ή πάνω ή κάτω από την οποία βρίσκεται το υποκείμενο της πρόσβασης, το αρμόδιο εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών μπορεί να επιλύει τη διαφορά σχετικά με το δικαίωμα διέλευσης.

2. Λαμβανομένης πλήρως υπόψη της αρχής της αναλογικότητας, το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εκδίδει δεσμευτική απόφαση για την επίλυση της διαφοράς το αργότερο:

- α) εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης επίλυσης διαφορών, όσον αφορά τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α)·
- β) εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης επίλυσης διαφορών, όσον αφορά τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β), γ) και δ).

Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παραταθούν μόνο σε δεόντως αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις.

3. Όσον αφορά τις διαφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), γ) και δ), η απόφαση του εθνικού οργάνου επίλυσης διαφορών μπορεί να συνίσταται στον καθορισμό δίκαιων και εύλογων όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της τιμής, κατά περίπτωση.

Όταν η διαφορά αφορά την πρόσβαση στην υποδομή φορέα εκμετάλλευσης και το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών είναι η εθνική ρυθμιστική αρχή, λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι στόχοι του άρθρου 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

4. Το άρθρο αυτό συμπληρώνει και δεν θίγει τα ένδικα μέσα και τις διαδικασίες σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁹.

Άρθρο 12

Αρμόδια όργανα

1. Καθένα από τα καθήκοντα που ανατίθενται στο εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών αναλαμβάνεται από ένα ή περισσότερα αρμόδια όργανα, τα οποία μπορεί να είναι υφιστάμενα όργανα.

¹⁹ Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391).

2. Το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών είναι νομικά διακριτό και λειτουργικά ανεξάρτητο από κάθε φορέα εκμετάλλευσης δικτύου και κάθε φορέα του δημόσιου τομέα που κατέχει ή ελέγχει υλική υποδομή που εμπλέκεται στη διαφορά. Τα κράτη μέλη που διατηρούν την κυριότητα ή τον έλεγχο των φορέων εκμετάλλευσης δικτύων εξασφαλίζουν τον αποτελεσματικό διαρθρωτικό διαχωρισμό των καθηκόντων που σχετίζονται με τις εθνικές διαδικασίες επίλυσης διαφορών και εκείνων του ενιαίου σημείου πληροφόρησης από τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κυριότητα ή τον έλεγχο.

Τα εθνικά όργανα επίλυσης διαφορών ενεργούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά και δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν οδηγίες από κανέναν άλλο φορέα όταν αποφασίζουν επί των διαφορών που τους υποβάλλονται. Αυτό δεν εμποδίζει την εποπτεία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Μόνο τα αρμόδια όργανα προσφυγής έχουν την εξουσία να αναστέλλουν ή να ακυρώνουν αποφάσεις των εθνικών οργάνων επίλυσης διαφορών.

3. Το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών μπορεί να επιβάλλει τέλη για την κάλυψη του κόστους εκτέλεσης των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί.

4. Όλα τα μέρη τα οποία αφορά μια διαφορά συνεργάζονται πλήρως με το εθνικό όργανο επίλυσης διαφορών.

5. Τα καθήκοντα ενιαίου σημείου πληροφόρησης που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 8 και στο άρθρο 10 ασκούνται από ένα ή περισσότερα αρμόδια όργανα που ορίζονται από τα κράτη μέλη σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, κατά περίπτωση. Για την κάλυψη του κόστους εκτέλεσης των καθηκόντων αυτών, μπορούν να επιβάλλονται τέλη για τη χρήση των ενιαίων σημείων πληροφόρησης.

6. Η παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, στα αρμόδια όργανα που εκτελούν τα καθήκοντα ενιαίου σημείου πληροφόρησης.

7. Τα αρμόδια όργανα ασκούν τις εξουσίες τους κατά τρόπο αμερόληπτο, διαφανή και έγκαιρο. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα εν λόγω όργανα να διαθέτουν επαρκείς τεχνικούς, χρηματοδοτικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί.

8. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν τα αντίστοιχα καθήκοντα τα οποία πρέπει να αναλάβει κάθε αρμόδιο όργανο μέσω ενιαίου σημείου πληροφόρησης, ιδίως όταν τα καθήκοντα αυτά ανατίθενται σε περισσότερα του ενός αρμόδια όργανα ή σε περίπτωση μεταβολής των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί. Κατά περίπτωση, τα αρμόδια όργανα διαβουλεύονται και συνεργάζονται μεταξύ τους σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

9. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, έως δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα στοιχεία κάθε οργάνου αρμόδιου, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για την εκτέλεση καθήκοντος δυνάμει του παρόντος κανονισμού, και τις αντίστοιχες αρμοδιότητές του, καθώς και ενδεχόμενη μεταβολή του, πριν από την έναρξη ισχύος του ορισμού ή της μεταβολής του εν λόγω οργάνου.

10. Κάθε απόφαση που λαμβάνεται από αρμόδιο όργανο υπόκειται σε προσφυγή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ενώπιον πλήρως ανεξάρτητου οργάνου προσφυγής, συμπεριλαμβανομένου δικαιοδοτικού οργάνου. Το άρθρο 31 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, σε κάθε προσφυγή δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

Το δικαίωμα προσφυγής σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο δεν θίγει το δικαίωμα των μερών να παραπέμψουν τη διαφορά στο αρμόδιο εθνικό δικαστήριο.

Άρθρο 13[...]

Άρθρο 14

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη καθορίζουν κανόνες για τις κυρώσεις που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις παράβασης του παρόντος κανονισμού και οποιασδήποτε δεσμευτικής απόφασης που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού από τα αρμόδια όργανα που αναφέρονται στο άρθρο 12, και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για να διασφαλίζεται η εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 15

Υποβολή έκθεσης και παρακολούθηση

1. Έως πέντε έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή των επιπτώσεων των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό και αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων του, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, αν και πώς ο κανονισμός θα μπορούσε να συμβάλει περαιτέρω στην επίτευξη των στόχων συνδεσιμότητας που καθορίζονται στην απόφαση για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία».

2. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή μπορεί να ζητεί πληροφορίες από τα κράτη μέλη, οι οποίες υποβάλλονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ειδικότερα, έως 24 μήνες από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, μέσω της επιτροπής επικοινωνιών που συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 118 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972, καθορίζουν δείκτες για την κατάλληλη παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και του μηχανισμού για τη διασφάλιση της περιοδικής συλλογής δεδομένων και της υποβολής σχετικών εκθέσεων στην Επιτροπή.

Άρθρο 16

Μεταβατικά μέτρα

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι, στην περίπτωση δήμων με λιγότερους από 3 500 κατοίκους, η προθεσμία των 24 μηνών που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 είναι 36 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού. Κατά την περίοδο αυτήν, οι εν λόγω δήμοι διασφαλίζουν ότι οι φορείς εκμετάλλευσης έχουν πρόσβαση στις διαθέσιμες πληροφορίες κατόπιν αιτήματος.

Άρθρο 17

Κατάργηση

1. Η οδηγία 2014/61/ΕΕ καταργείται.
2. Οι παραπομπές στην καταργούμενη οδηγία νοούνται ως παραπομπές στον παρόντα κανονισμό και διαβάζονται σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του παραρτήματος.

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

1. Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
2. Εφαρμόζεται 24 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος